

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑΣ ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΩΝ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ:

ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ, ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

ΒΗΜΑ 1^ο): Εξέταση της **ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ** του οφειλέτη (ηλικία, έγγαμος ή μη, προστατευόμενα μέλη).

ΒΗΜΑ 2^ο) Εξέταση της **ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ** του οφειλέτη και του/της συζύγου, εφόσον υπάρχει, και της **ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ** τους **ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ**.

ΒΗΜΑ 3^ο) Εξέταση της **ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ** του οφειλέτη.

ΒΗΜΑ 4^ο) Τα **ΔΑΝΕΙΑ** και οι εξ αυτών **ΟΦΕΙΛΕΣ** του αιτούντος και

ΒΗΜΑ 5^ο) Η εξέταση της υπαγωγής του αιτούντος στις διατάξεις του Ν.3869/2010.

ΤΕΛΙΚΟ ΒΗΜΑ) ΑΠΟΡΡΙΨΗ της αίτησης αν κριθεί ότι ο οφειλέτης δεν υπάγεται στις διατάξεις του Ν.3869/2010 ή

ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ του αιτούντος αν κριθεί ότι υπάγεται.

Αναλυτικά:

ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ, ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

ΒΗΜΑ 1^ο)

Εξέταση της **ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ** του οφειλέτη (ηλικία, έγγαμος ή μη, προστατευόμενα μέλη).

Ταξινόμηση των εγγράφων του φακέλου κατά σειρά και διαχωρισμός τους σε αυτά που αποδεικνύουν:

την **ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ** του οφειλέτη (ηλικία, έγγαμος ή μη, προστατευόμενα μέλη).

Έγγραφα: Α.Δ.Τ., πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, ληξιαρχικές πράξεις, τυχόν ιατρικές βεβαιώσεις.

Απόσπασμα κειμένου απόφασης:

«Ο αιτών γεννήθηκε στις 12-02-1970, είναι νυμφευμένος με την ..... του ..... και από τον γάμο τους αυτόν έχουν αποκτήσει δύο τέκνα: α) Την ..... του ....., γεννηθείσα την 25^η-06-2005 και β) την ..... του ....., γεννηθείσα στις 20-08-2008.»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ:

Στην έννοια του «προστατευόμενου μέλους» εντάσσεται κάθε πρόσωπο που έχει αξίωση διατροφής από τον οφειλέτη και, εξ αιτίας αυτού του γεγονότος, ο οφειλέτης επιβαρύνεται. Εξάλλου, με την αναδρομή στους ορισμούς και τις έννοιες του Οικογενειακού Δικαίου (άρθρ. 1389 επ. και 1486 επ. ΑΚ) διαπιστώνεται ποια μέλη είναι προστατευόμενα. Η υποχρέωση διατροφής των προσώπων αυτών προβλέπεται εκ του Νόμου και υπερισχύει της συμβατικής υποχρέωσης του οφειλέτη να αποπληρώσει τους πιστωτές του.

Ως εκ τούτου, «προστατευόμενα μέλη» θεωρούνται **όποια δεν μπορούν να διατρέφουν τον εαυτό τους από την περιουσία τους ή από εργασία κατάλληλη για την ηλικία τους, την κατάσταση της υγείας τους και τις λοιπές βιοτικές τους συνθήκες, ενόψει και των τυχόν αναγκών της εκπαίδευσής τους, καθώς και όποια δεν δύνανται να ανεύρουν εργασία εξ αιτίας βαριάς ασθένειας ή αναπηρίας**. Πράγματι, συνυπολογίζονται ως απαραίτητα στοιχεία οι συνθήκες ηλικίας, υγείας, ικανότητας ή δυνατότητας προς εργασία, εισοδημάτων, περιουσίας και, γενικώς, ζωής των συγκεκριμένων μελών, ώστε να διακριβωθεί αν αυτοδύναμα μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες τους ή αν πράγματι η κάλυψη των αναγκών τους θα πρέπει να γίνει από τον οφειλέτη.

Τούτων δοθέντων, στα «προστατευόμενα μέλη» υπάγεται η σύζυγος του οφειλέτη που δεν δύναται να εργαστεί, τα ανήλικα τέκνα, οι ενήλικοι φοιτητές, καθώς οι τελευταίοι δεν έχουν ακόμη υποχρέωση να εργασθούν, επειδή σπουδάζουν, και οι στρατευμένοι θητείας, όπως και τα ενήλικα τέκνα με προβλήματα υγείας και ποσοστό αναπηρίας τέτοιου βαθμού, ώστε να τα καθιστά ανέκανα για εργασία. Αντιθέτως, **δεν υπάγονται τα αδέρφια ούτε τα ενήλικα τέκνα που έχουν την δυνατότητα να αυτοδιατραφούν και να εργασθούν, καθώς και τα ενήλικα τέκνα που δεν βρίσκονται σε κατάσταση μακροχρόνιας ανεργίας ή ως προς τα οποία δεν αποδεικνύεται αδυναμία εύρεσης εργασίας**. Πράγματι, η ενηλικότητα και η νεαρή ηλικία, αλλά και η ανυπαρξία προβλημάτων υγείας, επιτρέπει στο ενήλικο τέκνο, παρά την δυσχέρεια που υφίσταται στην αγορά, την εύρεση και άσκηση επαγγέλματος από ευρύ φάσμα εργασιών (χειρωνακτικών ή μη, πλήρους ή μερικής απασχόλησης) για την κάλυψη των προσωπικών στοιχειωδών βιοτικών του αναγκών, πολλώ δε μάλλον αν το τέκνο αυτό έχει αποκτήσει και την κατάλληλη τεχνική εκπαίδευση (βλ. ΜΠρΑλεξανδρούπολης 190/2012, ΜΠρΚιλκίς 239/2012, ΜΠρΣερρών 221/2013 αδημ., και Κρητικός «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων», Β' έκδοση, 2012, σελ. 185-187).

Τέλος, από το συνδυασμό των διατάξεων 1485 και 1493 ΑΚ προκύπτει ότι **τα τέκνα έχουν υποχρέωση διατροφής έναντι των γονέων σε περίπτωση απορίας των τελευταίων**.

Ο ίδιος ο Νόμος καθορίζει το μέτρο και το περιεχόμενο αυτής της υποχρέωσης. Η υποχρέωση διατροφής περιλαμβάνει όλα όσα είναι αναγκαία για τη συντήρηση του δικαιούχου και επιπλέον τα έξοδα για την ανατροφή, καθώς και την επαγγελματική και την εν γένει εκπαίδευσή του. Τα αναγκαία για τη συντήρηση του δικαιούχου μπορούν να χωριστούν σε δύο κατηγορίες : (ι) σε βασικές ανάγκες, όπως τροφή, στέγη, ενδυμασία και (ιι) σε απώτερες ανάγκες, όπως ψυχαγωγία, επιμόρφωση κ.λπ. Αν οι δυνατότητες του υπόχρεου δεν επαρκούν ώστε να καλυφθούν όλα τα αναγκαία για τη συντήρηση του δικαιούχου, ο περιορισμός των αναγκών που θα ικανοποιηθούν αρχίζει από τις απώτερες. Η ανάλογη δε διατροφή δεν καθορίζεται μόνο από τις ανάγκες του δικαιούχου, αλλά πρέπει να υπολογιστεί σε συνδυασμό και με τις οικονομικές δυνάμεις του υπόχρεου. Επομένως, κι αν ακόμη ο δικαιούχος δικαιούται πλήρη διατροφή, κατά το μέτρο που οι ανάγκες του δικαιούχου δεν μπορούν να καλυφθούν από τον υπόχρεο λόγω έλλειψης επαρκών εισοδημάτων του δεύτερου, ο δικαιούχος θα λάβει αναλόγως μειωμένη διατροφή κάτω από το επίπεδο διαβίωσης (βλ. ΕρμΑΚ Γεωργιάδης άρθρ. 1493). Είναι σαφές ότι στην έννοια των αναγκών για την διατήρηση του δικαιούχου δεν συμπεριλαμβάνονται χρέη του δικαιούχου από οποιαδήποτε αιτία, ασφάλιστρα ζωής ή πραγμάτων κλπ (βλ. Βαθρακοκοίλης, ΕΡΝΟΜΑΚ, άρθρο 1493, σελ. 513).

Απόσπασμα κειμένου απόφασης:

«Στο πρώτο εκ των τέκνων των αιτούντων έχει διαγνωσθεί αναπηρία 67% λόγω υπερκινησίας δεξιού άνω και κάτω άκρου σε έδαφος ισχαιμικού Α.Ε.Ε. αριστεράς θαλάμου (βλ. την από ...^{ης}-01-2012 με αριθμ. .... Γνωμάτευση Πιστοποίησης Αναπηρίας του ΙΚΑ), εξ αιτίας δε της αναπηρίας του αυτής, λαμβάνει προνοιακό επίδομα ύψους 300,00€ ανά δίμηνο, που αντιστοιχεί σε 150,00€ ανά μήνα. Το έτερο τέκνο του αιτούντος είναι απόφοιτος του ΙΕΚ Αμαρουσίου με ειδικότητα «Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής» και έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις.

Τούτων δοθέντων, στο μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα των αιτούντων πρέπει να προστεθούν και τα 150,00€ που αντιστοιχούν ανά μήνα στο προνοιακό επίδομα που λαμβάνει η κόρη τους, η οποία, λόγω των προβλημάτων υγείας που αντιμετωπίζει, θεωρείται «προστατευόμενο μέλος» λόγω του ότι, εξ αιτίας της αναπηρίας της, δεν μπορεί αυτοδύναμα να διατρέφει τον εαυτό της.

Αντιθέτως, δεν θεωρείται «προστατευόμενο μέλος» ο υιός των αιτούντων, καθώς αυτός έχει ολοκληρώσει τόσο τις σπουδές του όσο και τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις· συνεπώς, παρά την δυσχέρεια που υφίσταται στην αγορά, δύναται να ασκήσει επάγγελμα από ευρύ φάσμα εργασιών για την κάλυψη των προσωπικών βιοτικών του αναγκών. Σε κάθε περίπτωση, δεν αποδείχθηκε ότι βρίσκεται σε κατάσταση μακροχρόνιας ανεργίας, καθώς είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ. μόλις από ...^{ης}-05-2014 (βλ. το με Α/Α ..... Δελτίο Ανεργίας του), ενώ, περαιτέρω δεν αποδείχθηκε ούτε ότι αδυνατεί να ανεύρει εργασία».

ΒΗΜΑ 2^ο

Εξέταση της **ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ** του οφειλέτη και του/της συζύγου, εφόσον υπάρχει, και της **ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ** τους **ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ**.

Έγγραφα: Πρόσφατο Φύλλο Μισθοδοσίας ή Βεβαίωση Συντάξιμων Αποδοχών ή, αντιστοίχως, Βεβαίωση Ανεργίας του Ο.Α.Ε.Δ., τυχόν έντυπα πρόσληψης/καταγγελίας και, εφόσον αξιοποιείται ακίνητο του οφειλέτη, Έντυπο Ε-2 ή Έντυπο Δήλωσης Μισθωμάτων, καθώς και Βεβαίωση Παύσης Εργασιών στην περίπτωση πρώην εμπόρου.

Ε-1 και Εκκαθαριστικά Σημειώματα τελευταίων ετών (ΠΡΟΣΟΧΗ: στα εισοδήματα από τόκους - κωδικοί 667, 668 του εντύπου Ε-1-, μερίσματα κλπ, καθώς αυτά αποτελούν ή υποδηλώνουν εισόδημα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

- Οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα συνεχίζουν να λαμβάνουν Δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, όπως και επίδομα αδείας, τα οποία πρέπει να συνυπολογιστούν στον μέσο μηνιαίο μισθό τους.

- Στους άνεργους πρέπει να εξετάζεται αν έλαβαν (και τότε) αποζημίωση απόλυσης.

- Στους συνταξιούχους αν έλαβαν εφάπαξ και, σε διαφορετική περίπτωση, τότε θα το λάβουν και τι ύψους είναι.

- Σε όσους έχουν ή είχαν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις τους (λ.χ. τραυματισθέντες από τροχαία) πρέπει να εξετάζεται αν έλαβαν αποζημίωση λόγω ηθικής βλάβης ή, στην περίπτωση που οι ενάγοντες αποτελούν συγγενείς θυμάτων, αν έλαβαν αποζημίωση λόγω ψυχικής οδύνης και, σε καταφατική περίπτωση, τότε την έλαβαν και τι ύψους ήταν,

καθώς τα ανωτέρω ποσά αποτελούν εισόδημα του οφειλέτη, κατάλληλο προς διάθεση στους πιστωτές του.

- Ειδικά ως προς την αποζημίωση απόλυσης: Πρώτιστος λόγος θεσμοθέτησης της, ιδιόρρυθμου χαρακτήρα, αποζημίωσης απόλυσης είναι η κατοχύρωση των εισοδημάτων του μισθωτού και η εξασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για όσο χρονικό διάστημα αυτός δεν εργάζεται (βλ. και Κουκιάδη «Εργατικό Δίκαιο, Ατομικές Εργασιακές Σχέσεις», εκδ. Σάκκουλα, 1995, σελ. 705 επ.) και βασικός στόχος που επιδιώκεται από το Νομοθέτη με την θεσμοθέτηση της αποζημίωσης απόλυσης είναι να υποκαταστήσει αυτή τον απωλεσθέντα μηνιαίο μισθό για όσο διάστημα εκτιμάται ότι ο μισθωτός δεν θα έχει ανεύρει νέα εργασία.

Επομένως, για την εξεύρεση της δόσης που θα καταβάλλει ανά μήνα ο οφειλέτης από την αποζημίωση απόλυσης που λαμβάνει, θα υπολογιστεί το ποσό που θα αντιστοιχούσε στο μηνιαίο μισθό του και από αυτό θα αφαιρεθεί το ποσό που απαιτείται για την κάλυψη των

στοιχειωδών βιοτικών του αναγκών. Σημειώνεται δε ότι ο αιτών θα διαθέσει το εναπομείναν ποσό στους πιστωτές του για τόσο χρονικό διάστημα όσο αντιστοιχεί στους μήνες εργασίας που καλύπτει η ληφθείσα αποζημίωση απόλυσης.

1^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης (οικογενειακό εισόδημα):

«Ο αιτών εργάζεται, υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης (25 ημέρες εργασίας/μήνα), ως υπάλληλος στην αλλοδαπή ναυτιλιακή εταιρεία με την επωνυμία «..... SA», που εδρεύει στη Λιβερία και έχει εγκαταστήσει Γραφείο στο Ελληνικό Ν. Αττικής (Λεωφ. .... αριθμ. ....) και λαμβάνει καθαρές μηνιαίες απολαβές ύψους 1.100,00€, κατά μέσο όρο, Δώρο Χριστουγέννων ύψους 1.145,00€, Δώρο Πάσχα ύψους 575,00€ (των προσαυξήσεων επιδόματος αδείας συμπεριλαμβανομένων στα ανωτέρω Δώρα) και επίδομα αδείας ύψους 550,00€ μετά από στρογγυλοποίηση, με αποτέλεσμα οι καθαρές ετήσιες απόλαβες του να ανέρχονται στο ύψος των [(1.100,00€ επί 12 μήνες) + 1.145,00€ + 575,00€ + 550,00€] 15.470,00€ και το μέσο μηνιαίο εισόδημά του να ανέρχεται, μετά από στρογγυλοποίηση, στο ύψος των (15.470,00€ δια 12) 1.290,00€. Περαιτέρω, η σύζυγός του εργάζεται ως ταμίας, επίσης, πλέον, υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης (25 ημέρες εργασίας/μήνα), μετά και την γέννηση των τέκνων τους, στο σούπερ μάρκετ «.....», επί της οδού ..... στον Πειραιά, και λαμβάνει καθαρές μηνιαίες απολαβές ύψους 1.030,00€ κατά μέσο όρο, μετά από στρογγυλοποίηση, Δώρο Χριστουγέννων ύψους 1.070,00€, Δώρο Πάσχα ύψους 540,00€ (των προσαυξήσεων επιδόματος αδείας συμπεριλαμβανομένων στα ανωτέρω Δώρα) και επίδομα αδείας ύψους 515,00€ μετά από στρογγυλοποίηση, με αποτέλεσμα οι καθαρές ετήσιες απόλαβες της να ανέρχονται στο ύψος των [(1.030,00€ επί 12 μήνες) + 1.070,00€ + 540,00€ + 515,00€] 14.485,00€ και το μέσο μηνιαίο εισόδημά της να ανέρχεται, μετά από στρογγυλοποίηση, στο ύψος των (14.485,00€ δια 12) 1.205,00€. Συνεπώς, το μέσο μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα του αιτούντος ανέρχεται σε (1.290,00€ + 1.205,00€) 2.495,00€».

2^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης (εισόδημα από τόκους τραπεζικών καταθέσεων):

«Κατά το έτος 2014 η αιτούσα έλαβε τόκους (προ φόρου) ημεδαπής προέλευσης ύψους 151,97€ (βλ. τον Πίνακα 4, κεφ. Δ1, 3^η στήλη, στην από 18^{ης}-06-2015 με αριθμ. καταχ. 114777 Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος που υπέβαλε η αιτούσα με το σύζυγό της για το οικ. έτος 2015 - φορ. έτος 2014 στην Δ' Δ.Ο.Υ. Πειραιά), πράγμα που σημαίνει ότι διέθετε κατά το τελευταίο αυτό έτος σε τραπεζικές καταθέσεις χρηματικό ποσό ύψους 10.000,00€ έως 15.000,00€ (για το ύψος των τόκων που απέδωσε το ανωτέρω κατατεθειμένο κεφάλαιο, βλ. αναλυτικά στην ηλεκτρονική διεύθυνση: www.moneyonline.gr)».

3^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης (υπολογισμός εφάπαξ βοηθήματος συνταξιούχου):

«Περαιτέρω, ο αιτών δικαιούται από το ΤΕΑΠΑΣΑ το εφάπαξ βοήθημα που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι της κατηγορίας του μόλις συνταξιοδοτούνται, το οποίο θα του χορηγηθεί μετά την 01^η-08-2017 (βλ. την από ...^{ης} Οκτωβρίου 2015 με αριθμ. πρωτ.

..... Έγγραφο Απάντηση του ανωτέρω Ταμείου προς τον αιτούντα) και, σύμφωνα με το ισχύον νομικό καθεστώς (Υπ.Απ. Φ.30218/28700/955 δημ. στο ΦΕΚ Β' 1766/10-11-2010 και άρθρ. 1 ΥΠΟ ΙΑ 5.2 Ν.4093/2012) δεν θα είναι κατώτερο από 43.000,00€ (τελευταίος βασικός μισθός του αιτούντος: 1.070,00€ και χρονοεπίδομα: 556,40€· για τον προσδιορισμό του εφάπαξ βλ. και στην ιστοσελίδα: enstoloi.net), εκ του οποίου θα παρακρατηθεί φόρος 20% (βλ. άρθρ. 60 Ν.4172/2012), με αποτέλεσμα το καθαρό ποσό που θα λάβει ο αιτών να μην είναι κατώτερο από 34.400,00€».

4° Απόσπασμα κειμένου απόφασης (αποζημίωση λόγω ψυχικής οδύνης):

«Σε σχέση με το τροχαίο δυστύχημα, που είχε ως συνέπεια του και τον θάνατο του πρωτότοκου υιού του αιτούντος, εξεδόθη η με αριθμ. ..../...-.....-2011 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (τμήμα αυτοκινήτων), δυνάμει της οποίας επιδικάστηκε στον αιτούντα το ποσό των 40.000,00€ ως αποζημίωση λόγω ψυχικής οδύνης και το ποσό των 1.707,87€ για τα έξοδα κηδείας στα οποία ο αιτών υπεβλήθη. Περαιτέρω, στη σύζυγο του αιτούντος επιδικάστηκε επίσης το ποσό των 40.000,00€ ως αποζημίωση λόγω ψυχικής οδύνης, ενώ στον έτερο υιό του αιτούντος και αδερφό του ανωτέρω αποβιώσαντος επιδικάστηκε, για την ίδια αιτία, το ποσό των 25.000,00€. Τέλος, στη μητέρα του αιτούντος, στον πεθερό του και την πεθερά του επιδικάστηκε, για την ίδια ανωτέρω αιτία, το συνολικό ποσό των 21.000,00€, ήτοι το ποσό των 7.000,00€ σε έκαστο εξ αυτών. Τούτων δοθέντων, ο αιτών, για τις ανωτέρω αιτίες, έλαβε, κατά τις αρχές του έτους 2012, αφαιρουμένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου του, τουλάχιστον το ποσό των 35.000,00€, η δε σύζυγός του έλαβε επίσης το ανωτέρω χρηματικό ποσό των 35.000,00€».

ΒΗΜΑ 3°)

Εξέταση της **ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ** του οφειλέτη.

Έγγραφο: Ε-9, ΕΝΦΙΑ, τίτλοι κτήσης, άδειες ΙΧΕ.

Απόσπασμα κειμένου απόφασης:

«Δυνάμει του με αριθμ. ..../...-...-2005 Συμβολαίου Γονικής Παροχής της Συμβολαιογράφου Πειραιά ....., νομίμως μεταγεγραμμένου στο Βιβλίο Μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Πειραιά, στον αιτούντα ανήκει το 100% της πλήρους κυριότητας επί του με στοιχεία Γάμα Κεφαλαίο Ένα (Γ-1) διαμερίσματος του Τρίτου (Γ) πάνω από το ισόγειο ορόφου, επιφανείας 64,00 τ.μ., έτους κατασκευής 2005, με ποσοστό συνιδιοκτησίας εξ αδιαιρέτου επί του όλου οικοπέδου 225%, ευρισκομένου σε οικοδομή κειμένη επί οικοπέδου στον Πειραιά, στην θέση «Καμίνια» ή «Κεραμοποιία» και επί της συμβολής της οδού ..... επί της οποίας φέρει τον αριθμ. ...., αποτελεί την κύρια κατοικία του αιτούντος και της οικογενείας του και το οποίο ο αιτών ζητά να εξαιρεθεί από την εκποίηση. Η αντικειμενική αξία του ανωτέρω διαμερίσματος ανέρχεται στις 59.136,00€ (βλ. ΕΝ.Φ.Ι.Α. οικ. έτους 2014 της ...' Δ.Ο.Υ.

Πειραιά) και το 80% αυτής σε 47.308,80€. Τέλος, ο αιτών είναι ιδιοκτήτης του με αριθμ. κυκλοφορίας ..... ΙΧΕ, 1.360 κυβικών, έτους πρώτης κυκλοφορίας το 2005, η αξία του οποίου κυμαίνεται στις 3.640,00€».

ΒΗΜΑ 4^ο

Τα ΔΑΝΕΙΑ και οι εξ αυτών ΟΦΕΙΛΕΣ του αιτούντος.

Έγγραφα: Αναλυτικές βεβαιώσεις οφειλών με το 10% της ενήμερης δόσης, αντίγραφα δανειακών συμβάσεων, τυχόν κινήσεις λογαριασμών, γραμμάτια καταθέσεων.

(ΠΡΟΣΟΧΗ: στις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν εντός του τελευταίου έτους από την κατάθεση της αίτησης, οι οποίες δεν υπάγονται στη ρύθμιση).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με την διάταξη της παρ. 3 του άρθρ. 6 Ν.3869/2010 οι ανέγγυες απαιτήσεις παύουν να εκτοκίζονται με την από μέρους του οφειλέτη κοινοποίηση στους πιστωτές του της αίτησης περί υπαγωγής του στις διατάξεις του Ν.3869/2010, ενώ οι εμπραγμάτως εξασφαλισμένες απαιτήσεις συνεχίζουν να εκτοκίζονται με επιτόκιο, όμως, ενήμερης οφειλής.

Επομένως, αν προσκομιστούν Βεβαιώσεις Οφειλών μεταγενέστερες του χρόνου κοινοποίησης της αίτησης στις οποίες για τις μεν ανέγγυες απαιτήσεις έχουν υπολογιστεί διαδραμόντες τόκοι, για τις δε εξασφαλισμένες απαιτήσεις έχουν συνυπολογιστεί τόκοι υπερημερίας ή τόκοι που ανατοκίζονται ανά εξάμηνο, οι Βεβαιώσεις αυτές Οφειλών δεν λαμβάνονται υπόψη, ως μη πληρούσες τους όρους του Νόμου και οι οφειλές του αιτούντος προσδιορίζονται με βάση τις αρχικές Βεβαιώσεις Οφειλών που προσκομίζει. Από τις μεταγενέστερες του χρόνου κατάθεσης της αίτησης Βεβαιώσεις υπολογίζεται μόνον το ποσό των καταβολών που τυχόν πραγματοποίησε ο οφειλέτης από την κατάθεση της αίτησης, το οποίο και αφαιρείται από τη συνολική του οφειλή (για την αφαίρεση του χρονικού διαστήματος καταβολών, βλ. παρακάτω, στο ΤΕΛΙΚΟ ΒΗΜΑ: "Η ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ ΤΟΥ ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ", σελ. 29-31).

1^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης:

«Σε χρόνο προγενέστερο του έτους από την κατάθεση της κρινομένης αίτησης ο αιτών δανείσθηκε από την καθ' ης πιστώτριά του και οφείλει σε αυτήν συνολικά το ποσό των 134.624,51€. Συγκεκριμένα, οφείλει: α) εκ του χορηγηθέντος κατά το έτος 2005 στεγαστικού δανείου, που κινήθηκε μέσω του υπ' αριθμ. .... λογαριασμού, διάρκειας 40 ετών, την πιστή τήρηση των όρων του οποίου εγγυήθηκε προς την καθ' ης η σύζυγος του αιτούντος, το συνολικό ποσό των 96.315,26€ (ήτοι: κεφάλαιο: 95.533,70€ και τόκοι: 781,56€), που αντιστοιχεί σε ποσοστό 71,54% επί της συνολικής του οφειλής. Προς εξασφάλιση της ανωτέρω δανειακής σύμβασης, ενεγράφη την ..."-07-2005 στο Βιβλίο Υποθηκών του Υποθηκοφυλακείου Πειραιά, τόμος ....., αριθμ. ...., συναινετική

προσημείωση υποθήκης μέχρι του ποσού των 120.000,00€ επί του ακινήτου που αποτελεί την κύρια κατοικία του αιτούντος. β) Εκ του χορηγηθέντος κατά το έτος 2007 στεγαστικού δανείου, που κινήθηκε μέσω του υπ' αριθμ. .... λογαριασμού, διάρκειας 40 ετών, την πιστή τήρηση των όρων του οποίου εγγυήθηκε επίσης προς την καθ' ης η σύζυγος του αιτούντος, το συνολικό ποσό των 38.309,25€ (ήτοι: κεφάλαιο: 38.001,13€ και τόκοι: 308,12€), που αντιστοιχεί σε ποσοστό 28,46% επί της συνολικής του οφειλής. Προς εξασφάλιση της ανωτέρω δανειακής σύμβασης, ενεγράφη την ...^η-06-2007 στο Βιβλίο Υποθηκών του Υποθηκοφυλακείου Πειραιά, συναινετική προσημείωση υποθήκης μέχρι του ποσού των 52.000,00€ επί του ακινήτου που αποτελεί την κύρια κατοικία του αιτούντος».

2° Απόσπασμα κειμένου απόφασης (για δάνειο εντός του τελευταίου έτους):

«Η με αριθμ. .... Σύμβαση Καταναλωτικού Δανείου, αντίγραφο της οποίας προσκομίζει και επικαλείται η τρίτη καθ' ης, ύψους 6.510,00€ και διάρκειας 180 μηνών, που παρουσιάζει ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο, εκ της οποίας η συνολική οφειλή ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 6.507,48€ (ήτοι: κεφάλαιο: 6.472,21€ και τόκοι: 35,27€), συνήφθη με την αιτούσα ως οφειλέτιδα και την τρίτη καθ' ης ως δανείστρια τράπεζα στις 25-08-2011 και κατά την ίδια ημερομηνία έλαβε χώρα η εκταμίευση του ανωτέρω δανείου, όπως αποδεικνύεται από την κίνηση του με αριθμ. .... Λογαριασμού, που τηρήθηκε στο πλαίσιο της ανωτέρω σύμβασης, αντίγραφο του οποίου προσκομίζει και επικαλείται η τρίτη καθ' ης, για την περίοδο από 25^{ης}-08-2011 έως και 27^η-04-2015. Σημειώνεται μάλιστα ότι στις 25 Αυγούστου 2011 ήταν η πρώτη φορά που η αιτούσα συμβλήθηκε υπό την ιδιότητα του καταναλωτή τραπεζικού προϊόντος με την ανωτέρω τραπεζική εταιρεία. Ως εκ τούτου, το αμέσως ανωτέρω καταναλωτικό δάνειο αναλήφθηκε κατά το τελευταίο έτος πριν την κατάθεση της αίτησης, η οποία έλαβε χώρα στις 29-05-2012, και, συνεπώς, η προκειμένη αίτηση είναι απορριπτέα ως μη νόμιμη σε σχέση με αυτό».

ΒΗΜΑ 5°)

Η εξέταση της υπαγωγής του αιτούντος στις διατάξεις του Ν.3869/2010.

Το Δικαστήριο αποφαινεται κατά πόσον ο οφειλέτης υπάγεται στις διατάξεις του Ν.3869/2010, αφού εξετάσει:

- την έλλειψη εμπορικής ιδιότητας (αυτεπαγγέλτως)
- την ειλικρίνεια του οφειλέτη ως προς την περιουσία του και τα εισοδήματα τα δικά του και του/της συζύγου (η αίτηση απορρίπτεται λόγω ανειλικρίνειας **μόνο κατόπιν προβολής της σχετικής ένστασης από τους πιστωτές και μόνον εφόσον αυτή γίνει δεκτή**, βλ. άρθρ. 10 Ν.3869/2010· σε περίπτωση ανειλικρινούς οφειλέτη, αν δεν προβληθεί η σχετική ένσταση, η αίτηση είτε: ι) απορρίπτεται λόγω έλλειψης γενικής και μόνιμης αδυναμίας είτε: ιι) η αίτηση γίνεται δεκτή, για τον προσδιορισμό όμως

της δόσης λαμβάνεται υπόψη το πραγματικό και όχι το δηλωθέν εισόδημα του οφειλέτη)

- την περιέλευση του οφειλέτη σε γενική και μόνιμη αδυναμία πληρωμής (αυτεπαγγέλτως)

- την έλλειψη δόλου ως προς την περιέλευση του οφειλέτη σε αδυναμία πληρωμής (ο δόλος του οφειλέτη εξετάζεται **μόνον κατόπιν προβολής της σχετικής ένστασης**)

- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ

Απόσπασμα κειμένου απόφασης (επί αίτησης που απορρίπτεται λόγω εμπορικής ιδιότητας του αιτούντος κατά τον χρόνο παύσης των πληρωμών του):

«Ο αιτών, διατηρώντας επιχείρηση φανοποιίας στον Πειραιά, είχε την εμπορική ιδιότητα, καθώς παρείχε κατά σύνηθες επάγγελμα, και δη ως μοναδική επαγγελματική δραστηριότητά του, υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων, με ριψοκίνδυνη διαμεσολάβηση, επενδύοντας σημαντικό κεφάλαιο σε αυτήν, με πρόθεση επίτευξης κέρδους. Πράγματι, ο αιτών είχε εφοδιάσει την επιχείρησή του με τα κατάλληλα μηχανήματα για την επισκευή των οχημάτων (ενδεικτικά: ηλεκτροκίνητο ανυψωτικό μηχανήμα μάρκας BIOSID με ανυψωτική δύναμη τριών τόνων, ηλεκτροκίνητες μηχανές κολλήσεως λαμαρίνων μάρκας TELWIN κ.ο.κ.). Περαιτέρω, το μίσθωμα για το κατάστημα που ο αιτών διατηρούσε στον Πειραιά ανερχόταν αρχικώς στα 1.000,00€ ανά μήνα και, εν συνεχεία, κυμαινόταν στα 850,00€ μηνιαίως. Ο αιτών διαφήμιζε συστηματικά την επιχείρησή του, διατηρώντας ιστοσελίδα στο διαδίκτυο (www. ... .), καθώς και διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (... @..... . ...). Εξάλλου, αγωνιστικά οχήματα (κυρίως μάρκας .....) συμμετείχαν σε αγώνες αυτοκινήτων, προβάλλοντας την επιχείρηση του αιτούντος, καθώς ήταν βαμμένα με τρόπο, ώστε να φέρουν σχέδιο επί αυτών και επιγραφή της μορφής: «..... ΦΑΝΟΒΑΦΕΣ ..... ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ οδός ....., Πειραιάς, τηλ. ....»· δαπάνες που συνιστούν, κατά την κρίση του παρόντος Δικαστηρίου, αζιόλογη επένδυση κεφαλαίου για την οργάνωση της ανωτέρω επιχείρησης με πρόθεση επίτευξης κέρδους. Προς επίρρωση των ανωτέρω σημειώνεται ότι τα έσοδα της επιχείρησης του αιτούντος αρκούσαν για να διαβιώνει η τριμελής του οικογένεια, χωρίς να απαιτηθεί να εργάζεται και η σύζυγός του. Εξάλλου, ενδεικτικό της εμπορικής ιδιότητας του αιτούντος αποτελεί και το γεγονός ότι ο ίδιος δεν έχει στην κατοχή του οποιαδήποτε (κινητή ή ακίνητη) περιουσία, πλην των μηχανημάτων που απαιτούνταν για τις ανάγκες λειτουργίας της επιχείρησής του, καθώς, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, οι έμποροι, λόγω των ριψοκίνδυνων οικονομικών ανοιγμάτων στα οποία προβαίνουν και των ρίσκων που αναλαμβάνουν, έχουν την τάση να στερούνται οι ίδιοι εμφανών ρευστοποιήσιμων (και, συνεπώς, κατασχετών από τους δανειστές τους) περιουσιακών στοιχείων. Τα ανωτέρω δεν αίρονται από το γεγονός ότι ο αιτών δεν εμφανίζεται να απασχολεί προσωπικό κατά τα έτη για τα οποία προσκομίζει οικονομικά στοιχεία της επιχείρησής του, καθώς, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, σε επιχειρήσεις όπως αυτή του αιτούντος

απασχολούνται άτομα νεαρής, κατά βάση, ηλικίας, και δη από την αποφοίτησή τους από την δευτεροβάθμια εκπαίδευση μέχρι τον χρόνο στράτευσής τους ή/και αλλοδαποί που η εργασία τους δεν δηλώνεται στις αρμόδιες αρχές.

Περαιτέρω, ο αιτών διατείνεται ότι έκλεισε την επιχείρησή του την ...¹-12-2011, χωρίς να έχει τότε περιέλθει σε καθεστώς γενικής και μόνιμης αδυναμίας πληρωμών. Ωστόσο, ο ανωτέρω ισχυρισμός του, πέραν του ότι αντιβαίνει με την κατάθεσή του (βλ. σελ. 5 των ταυτάρθμων με την παρούσα Πρακτικών: «(...) δεν μπορούσα να ανταπεξέλθω ακριβώς στις υποχρεώσεις μου από το 2008 και πάνω και μετά το 2011, τον Ιανουάριο, σταμάτησα να κάνω πληρωμές, γιατί δεν μπορούσα.»), είναι απορριπτέος ως ουσία αβάσιμος, καθώς ήδη από τις ...¹⁵ Ιουλίου 2011 είχε επιβληθεί σε αυτόν αναγκαστική κατάσχεση από την ... Δ.Ο.Υ. Πειραιά επί της κινητής περιουσίας που τότε διέθετε (ένα δίκυκλο, δύο μηχανές κολλήσεως και ένα ανυψωτικό μηχανήμα) για οφειλή ύψους 6.664,93€ που είχε δημιουργηθεί ήδη από το έτος 2010 και η οποία, με τις προσαυξήσεις που ακολούθησαν, καθώς δεν ρυθμίστηκε, ανέρχεται πλέον σε ποσό ύψους 10.000,00€. Περαιτέρω, τα επίδικα δάνεια είχαν ήδη παύσει να εξυπηρετούνται από τα μέσα του 2011, όπως προκύπτει τόσο από τις Βεβαιώσεις Οφειλών που ο αιτών προσκομίζει, όπως και από το ύψος των διαδραμόντων τόκων (μόνον οι τόκοι υπερημερίας του υπό στοιχείο ι) δανείου της πρώτης καθ' ης, που αποτελεί την βασική οφειλή του αιτούντος, ανέρχονταν στις 07-06-2012 στο ύψος των 524,30€, πράγμα που σημαίνει ότι το δάνειο αυτό δεν εξυπηρετούνταν ήδη από το έτος 2011). Άλλωστε, ο αιτών, μόλις έκλεισε την επιχείρησή του, δεν δραστηριοποιήθηκε σε κάποιον άλλον επαγγελματικό τομέα, αλλά περιήλθε σε καθεστώς ανεργίας. Ως εκ τούτου, διέκοψε την ανωτέρω επιχειρηματική του δραστηριότητα, όχι επειδή βρήκε κάπου αλλού εργασία ή επιθυμούσε να έχει κάποιο άλλο αντικείμενο επαγγελματικής ενασχόλησης, αλλά επειδή είχε ήδη πτωχέψει. Συνεπώς, ο αιτών διέθετε την εμπορική ιδιότητα κατά τον χρόνο παύσης των πληρωμών του.

Επομένως, η κρινομένη αίτηση είναι απορριπτέα ως ουσία αβάσιμη, λόγω ύπαρξης εμπορικής ιδιότητας στο πρόσωπο του αιτούντος κατά τον χρόνο περιέλευσής του σε γενική και μόνιμη αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών του».

- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ:

Όλες οι διαδικασίες που προβλέπονται και ρυθμίζονται από το Ν.3869/2010 αποβλέπουν στο να διευκολύνουν τον έντιμο και καλόπιστο οφειλέτη, ο οποίος περιήλθε σε γενική και μόνιμη αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών του. Ένας τέτοιος οφειλέτης, για να αξιωθεί των ρυθμίσεων του Νόμου, πρέπει να δηλώνει κατά τρόπο ειλικρινή τα ζητούμενα από το Νόμο στοιχεία, η δε ειλικρίνεια των στοιχείων αυτών είναι κρίσιμη και για τη στάση του Δικαστηρίου στην διαμόρφωση της απόφασής του.

Ως εκ τούτου, η διάταξη της παρ. 1 του άρθρ. 10 Ν.3869/2010 ορίζει ότι ο οφειλέτης υποχρεούται να υποβάλει ειλικρινή δήλωση: **α) για τα περιουσιακά του στοιχεία και β) για τα εισοδήματά του.** Ερμηνευτικά γίνεται δεκτό ότι ο αιτών πρέπει να

υποβάλει ειλικρινή δήλωση ΚΑΙ για τα εισοδήματα της συζύγου του (επιχ. και από το άρθρ. 4 παρ. 1 και 2 Ν.3869/2010). Τούτο ισχύει για την διαδικασία που αρχίζει με την υποβολή της αίτησης της παρ. 1 του άρθρ. 4 Ν.3869/2010, όσο και για την περίοδο ρύθμισης των οφειλών. Η ανειλικρίνεια ως προς τα δύο (υπό α' και β') στοιχεία αυτά, στην περίπτωση που γίνεται από δόλο ή βαριά αμέλεια, έχει ως συνέπεια την απόρριψη της αίτησης και μπορεί να οδηγήσει στην έκπτωση του οφειλέτη από την διαδικασία.

Η αμέσως ανωτέρω αναφερόμενη υπαιτιότητα του οφειλέτη έχει να κάνει με την από μέρους του απόκρυψη της υπάρχουσας περιουσιακής ή εισοδηματικής του κατάστασης. Εκ δόλου ενεργεί ο οφειλέτης όταν εν γνώσει του υποβάλλει ψευδή, δηλαδή μη ανταποκρινόμενη στην αλήθεια, δήλωση, χωρίς να χρειάζεται κάποιο πρόσθετο στοιχείο, ενώ ως βαριά χαρακτηρίζεται η αμέλεια, όταν η απόκλιση από το μέτρο της συμπεριφοράς του μέσου συνετού και επιμελούς ανθρώπου είναι ασυνήθης και ιδιαίτερα μεγάλη. Ελαφρά αμέλεια δεν βλάπτει.

Για να επέλθουν οι δυσμενείς αυτές κυρώσεις σε βάρος του οφειλέτη, δεν απαιτείται με τη συμπεριφορά του να έχει μειωθεί η ικανοποίηση των πιστωτών **αρκεί οι εσφαλμένες ή ατελείς δηλώσεις του να είναι πρόσφορες να μειώσουν την ικανοποίησή τους αυτήν** (βλ. ΕιρΧανίων 262/2011, ΕιρΑθ 223/2011 αδημ. και ΕιρΘηβών 3/2013 Α' Δημοσίευση ΝΟΜΟΣ). Ωστόσο, στην περίπτωση που δεν αναφερθεί εκ παραδρομής περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη, η ύπαρξη όμως του οποίου ευκρινώς προκύπτει από τα προσκομιζόμενα από τον οφειλέτη λοιπά έγγραφα που καταθέτει στην Γραμματεία του αρμόδιου Δικαστηρίου, ή αν η παράλειψή του αυτή δεν είναι ικανή να μειώσει την ικανοποίηση των απαιτήσεων των πιστωτών του, τότε η αίτησή του δεν κρίνεται απορριπτέα λόγω παραβίασης του καθήκοντος ειλικρινούς δήλωσης. Και τούτο, διότι η παράλειψη αυτή του οφειλέτη δεν είναι, σε μια τέτοια περίπτωση, πρόσφορη να προκαλέσει οποιοδήποτε είδους βλάβη στους πιστωτές του.

- Ως προς τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, πρέπει ο ίδιος να αναφέρει και την πραγματική κατάσταση των περιουσιακών αυτών στοιχείων, όπως και ιδιότητές τους που ανταποκρίνονται στην αλήθεια και να μην επιχειρεί προς βλάβη των πιστωτών του να ελαττώσει κατά τρόπο τεχνητό τα στοιχεία αυτά, αποδίδοντάς τους, κατά τρόπο ψευδή, ιδιότητες τις οποίες δεν διαθέτουν. Εξάλλου, δοθέντος ότι η ανειλικρίνεια περιλαμβάνει όχι μόνο την αποσιώπηση της αλήθειας, αλλά και την παραποίηση της πραγματικότητας, στην περίπτωση που ο οφειλέτης, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, παρουσιάσει ένα ακίνητό του ως πραγματική ή δυνητική κύρια κατοικία του, ενώ, στην πραγματικότητα, κύρια κατοικία του οφειλέτη είναι αυτή της συζύγου του, όπου και διαβιώνει με την οικογένειά του, τότε ο οφειλέτης αυτός, επικαλούμενος εικονική διάσταση με τη σύζυγό του και εκθέτοντας ότι κύρια κατοικία του, λόγω της ανωτέρω (εικονικής) διάστασης, αποτελεί ακίνητό του που δεν έχει στην πραγματικότητα αυτή την ιδιότητα, παραβιάζει ευθέως την επιβαλλόμενη από την παραπάνω διάταξη υποχρέωση ειλικρίνειας, υπό τις προϋποθέσεις που ανωτέρω αναλύθηκαν. Ένας τέτοιος οφειλέτης δεν θεωρείται

καλόπιστος και δεν τυγχάνει της προστασίας του Ν.3869/2010, αφού με την ανειλικρίνειά του αυτή επιχειρεί να αποστερήσει από τους πιστωτές του περιουσιακό στοιχείο που σε διαφορετική περίπτωση, ήτοι στην περίπτωση που ο ανωτέρω οφειλέτης προέβαινε σε ειλικρινή δήλωση, θα εκποιούνταν κατά την διαδικασία της παρ. 1 του άρθρ. 9 Ν.3869/2010 και με την ανωτέρω εκποίηση θα αποπληρωνόταν τμήμα των οφειλών των πιστωτών, ενώ με την εικονική διάσταση που επικαλείται ο οφειλέτης το περιουσιακό αυτό στοιχείο θα εξαιρεθεί υποχρεωτικώς της εκποίησης ως υπαγόμενο στη ρύθμιση της παρ. 2 του άρθρ. 9 Ν.3869/2010.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρ. 18 παρ. 1 Ν.4161/2013, το ίδιο αποτέλεσμα επέρχεται και στην περίπτωση που ο οφειλέτης **παραλείπει από δόλο ή βαριά αμέλεια να συμπεριλάβει πιστωτές** στην αίτηση του άρθρ. 4 παρ. 1 Ν.3869/2010.

Ωστόσο, τα λοιπά στοιχεία της αίτησης, όπως το μηνιαίο κόστος που απαιτείται για τις βιοτικές ανάγκες του οφειλέτη και της οικογενείας του, ακόμα και αναληθή, δεν ανάγονται σε τέτοιας σημασίας από το Νόμο, ώστε να οδηγήσουν τον οφειλέτη σε έκπτωση από την διαδικασία ρύθμισης των οφειλών του. Με άλλα λόγια, ο Νομοθέτης στο άρθρ. 10 Ν.3869/2010 τιμωρεί την ανειλικρίνεια του οφειλέτη, αποκλειστικά και μόνον όσον αφορά στην εισοδηματική και περιουσιακή του κατάσταση και, πλέον, από την έναρξη ισχύος του Ν.4161/2013, στη συμπερίληψη στην αίτηση για ρύθμιση των οφειλών του συνόλου των πιστωτών του (βλ. Βενιέρης - Κατσάς «Εφαρμογή του Ν. 3869/2010 Για Τα Υπερχρεωμένα Φυσικά Πρόσωπα», Νομική Βιβλιοθήκη, 2011, σελ. 337, Κρητικός, «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων», Β' έκδοση, 2012, σελ. 228 και Μακρής «Έκουσία Δικαιοδοσία», εκδ. Τσίμος, Β' έκδ., 2012, σελ. 593).

Την παραβίαση του καθήκοντος ειλικρίνειας του οφειλέτη μπορεί να την επικαλεστεί οποιοσδήποτε πιστωτής εντός ενός έτους από τη στιγμή που πληροφορήθηκε την διάσταση της πραγματικής κατάστασης του οφειλέτη σε σχέση με την δηλωθείσα. Μολονότι ο Νόμος κάνει λόγο για «αίτηση» του πιστωτή, είναι δεδομένο ότι εάν βρίσκεται σε εκκρεμότητα η αίτηση του άρθρ. 4 παρ. 1 Ν.3869/2010, ο ισχυρισμός αυτός μπορεί να υποβληθεί και κατ' ένσταση.

1^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης (δεκτή η ένσταση ανειλικρίνειας που υποβλήθηκε)

«Ο αιτών δεν έχει υποβάλει ειλικρινή δήλωση αναφορικά με τα εισοδηματικά του στοιχεία. Στην κρίση αυτή άγεται το παρόν Δικαστήριο για τους ακόλουθους λόγους: Ο αιτών υποβάλει μηδενική φορολογική δήλωση τόσο για το φορολογικό έτος 2014 όσο και για το φορολογικό έτος 2015. Ο ίδιος προτείνει την καταβολή ποσού 150,00€ μηνιαίως για την εξυπηρέτηση των δανειακών του υποχρεώσεων, χωρίς να αναφέρει τις πηγές προέλευσης του ανωτέρω ποσού. Εξάλλου, η σύζυγός του ουδέποτε είχε εργαστεί κατά την τελευταία πενταετία και στερείται και η ίδια εισοδημάτων. Με δεδομένο ότι για την κάλυψη των στοιχειωδών βιοτικών αναγκών της οικογένειας του αιτούντος απαιτείται τουλάχιστον το ποσό των 800,00€ μηνιαίως, αν ο αιτών υπέβαλε ειλικρινή δήλωση για την εισοδηματική του κατάσταση δεν θα έπρεπε να του απομένει προς ικανοποίηση των πιστωτών του το παραμικρό ποσό, καθώς ο ίδιος θα αδυνατούσε

πλήρως να καλύψει ακόμα και τις στοιχειώδεις βιοτικές του ανάγκες. Η κρίση αυτή του Δικαστηρίου ενισχύεται από το γεγονός ότι κατά το φορολογικό έτος 2014, όπου ο αιτών δήλωνε μηδενικό οικογενειακό εισόδημα, κατέβαλε 870,64€ για την κάλυψη των δανειακών του υποχρεώσεων (βλ. κωδ. 727 στο Ε-1 του αιτούντος για το φορολογικό έτος 2014). Ομοίως, για το φορολογικό έτος 2015 κατέβαλε το ποσό των 302,85€. Εξάλλου, οι οφειλές της πρώτης καθ' ης δεν παρουσίαζαν ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο κατά το χρόνο χορήγησης της βεβαίωσης οφειλών (20.10.2014), χρονικό διάστημα για το οποίο ο αιτών δήλωνε μηδενικά εισοδήματα.

Επομένως, η κρινόμενη αίτηση είναι απορριπτέα ως ουσία αβάσιμη, λόγω ανειλικρίνειας του αιτούντος ως προς την εισοδηματική του κατάσταση, γενομένης δεκτής της σχετικής ένστασης που υπέβαλε η δεύτερη των καθ' ων».

2^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης (ανειλικρίνεια ως προς τα εισοδήματα της συζύγου)

«Ο αιτών αναφέρει στην αίτησή του (σελ. 1), ότι η σύζυγός του είναι άνεργη, στο παρελθόν διατηρούσε μικρό κατάστημα (καφέ), το οποίο έκλεισε το έτος 2014, ότι η απροσδόκητη και πρωτοφανής οικονομική κρίση που έχει ξεσπάσει στην χώρα τα τελευταία χρόνια οδήγησε στη συρρίκνωση των εισοδημάτων τους, μείωσης του μισθού αυτού και στην ανεργία της συζύγου του, ότι η επιβίωσή τους στηρίζεται πλέον στους γονείς τους, που τους συνδράμουν καθημερινά. Στις προτάσεις του, επίσης, αναφέρει ότι η σύζυγός του παραμένει άνεργη, παρά τις συνεχείς και επίμονες προσπάθειές της για την ανεύρεση εργασίας, ότι λόγω εκμηδενισμού του αποκομιζόμενου κέρδους από την λειτουργία του καταστήματος που διατηρούσε, σταμάτησε μόνιμα κάθε εργασία στις αρχές του 2013, αλλά δήλωσε την διακοπή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. στις ...-1-2014 και τέλος ότι έχει περιέλθει, ελλείψει υπαιτιότητάς του σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών τους προς τις καθ' ων πιστώτριες τράπεζες.

Ωστόσο, έχει παραβιάσει την επιβαλλόμενη από την διάταξη του άρθρου 10 παρ. 1 του Ν.3869/2010 υποχρέωση ειλικρίνειας, αποσιωπώντας την αλήθεια ως προς τα εισοδήματα της συζύγου του. Πιο συγκεκριμένα, η σύζυγός του διέκοψε την επιχείρησή της στις ...-1-2014, όμως εξακολουθεί να έχει εισοδήματα από αυτή, καθώς εμφανίζεται ως υπεύθυνη του καταστήματος «.....» στο διαδίκτυο (βλ. ιστοσελίδα <http://www.vrisko.gr/details/.....>), ενώ είχε εργαστεί στο παρελθόν σε ένα από τα δύο καταστήματα που διατηρούσε (βλ. δημόσια ανάρτηση φωτογραφίας στον ιστότοπο κοινωνικής δικτύωσης «facebook» στις .... Απριλίου 2012), ως εκ τούτου γνωρίζει το λειτουργικό αντικείμενο της επιχείρησης, σε αντίθεσή με τον σύζυγό της, που εργάζεται σε ιδιωτική εταιρία με πλήρες ωράριο. Τούτων δοθέντων, η σύζυγος του αιτούντος διαθέτει τον χρόνο να διοικεί και να διαχειρίζεται οικονομικά την επιχείρηση (βλ. τα υπ' αριθμ. ..../2015 πρακτικά του Ειρηνοδικείου ....., στα οποία κατέθεσε «Το πάω στο σταθμό το παιδί διότι ψάχνω για δουλειά και εδώ και στην Πάτρα»).

Εξάλλου, κατ' εφαρμογή του ανακριτικού συστήματος στην εκούσια δικαιοδοσία, που επιτρέπει την αυτεπάγγελτη αναζήτηση του αποδεικτικού υλικού, προέκυψαν τα κάτωθι: Α) Η επιχείρηση της συζύγου του αιτούντος, λειτουργεί κανονικά και εκδίδει αποδείξεις με αριθμό φορολογικού μητρώου ....., υπό την επωνυμία «..... ΑΕ Κυριακούλα ....., στην ίδια διεύθυνση (.....), με τον ίδιο τηλεφωνικό αριθμό (26930.....), η δε Κυριακούλα ..... είναι η μητέρα της συζύγου του αιτούντος. Β) Το κατάστημα ουδέποτε έκλεισε, λειτουργούσε κανονικά και μετά την ...-1-2014, όπως προκύπτει από : i) την φωτογραφία, με ημερομηνία Νοέμβριος 2014, του google earth, εφαρμογή street view, στην οποία το κατάστημα εμφανίζεται επί της ....., ii) τις δημόσιες αναρτήσεις του αιτούντος στον ιστότοπο κοινωνικής δικτύωσης «Facebook», με

φωτογραφίες του εσωτερικού του καταστήματος στις 9 Ιουλίου 2016, 1 Οκτωβρίου 2016, 6 Οκτωβρίου 2016 και 22 Οκτωβρίου 2016 και iii) τις δημόσιες αναρτήσεις της ομάδας στον ίδιο ιστότοπο με το όνομα «.....», όπου στις πληροφορίες εμφανίζεται η διεύθυνση ....., το τηλέφωνο 26930..... (ίδιο με το παραπάνω), με φωτογραφίες του εσωτερικού του καταστήματος και του προσωπικού στις 29 Απριλίου 2015, 1 Μαΐου 2015, 2 Μαΐου 2015, 3 Μαΐου 2015, 12 Μαΐου 2015, 6 Αυγούστου 2015 και 24 Δεκεμβρίου 2015).

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, ο αιτών απέκρυψε, δολίως, την πραγματική επαγγελματική δραστηριότητα της συζύγου του και τα εισοδήματα που αποκομίζει από αυτήν, προκειμένου να ρυθμιστούν τα χρέη του, μη λαμβανομένης υπόψη, οποιασδήποτε οικονομικής συνεισφοράς της συζύγου του στις οικογενειακές τους δαπάνες. Η ανειλικρίνειά του αυτή κρίνεται ως ουσιώδης και πρόσφορη να αλλοιώσει αρνητικά την ικανοποίηση των πιστωτών, καθόσον το εισόδημα της συζύγου που αποκρύφτηκε θα επηρέαζε την δικαστική κρίση ως προς την οικονομική κατάσταση του αιτούντος, η οποία λαμβάνεται υπόψη για τον ορισμό της μηνιαίας δόσης στο πλαίσιο εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 8 παρ.2 του Ν. 3869/2010».

3° Απόσπασμα κειμένου απόφασης (απορρίπτεται η υποβληθείσα ένσταση ανειλικρίκειας)

«Σημειώνεται ότι το ανωτέρω αγροτεμάχιο δεν το συμπεριέλαβε η αιτούσα στην κρινομένη αίτησή της. Ωστόσο, το αγροτεμάχιο αυτό αναφερόταν στο Ε-9 που η αιτούσα προσκόμισε με την υποβολή της αίτησής της και αυτό περιλήφθηκε στον φάκελλο που τηρείται στην Γραμματεία του παρόντος Δικαστηρίου. Εξάλλου, η αιτούσα στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του Ν.3869/2010 θα εξοφλήσει το σύνολο των δανειακών της υποχρεώσεων. Ως εκ τούτου, η ανωτέρω παράλειψη της αιτούσας, δεν αρκεί για να μειώσει την ικανοποίηση των απαιτήσεων των δανειστών της, απορριπτομένης της νομίμως υποβληθείσας ένστασης ανειλικρινούς δήλωσης ως ουσία αβάσιμης».

4° Απόσπασμα κειμένου απόφασης (δεν υποβλήθηκε ένσταση ανειλικρίκειας. Δεκτή η αίτηση. ΟΜΩΣ: υπολογισμός της μηνιαίας δόσης που θα καταβάλει η αιτούσα στους πιστωτές της με βάση το πραγματικό και όχι το δηλωθέν εισόδημα)

«Πλέον η αιτούσα εργάζεται, δυνάμει της από ...^{ης}-09-2013 σύμβασης εξηρημένης εργασίας αορίστου χρόνου, από 01^{ης}-10-2013, υπό καθεστώς μερικής (τρίωρης) απασχόλησης, ως υπάλληλος, στο λογιστικό - φοροτεχνικό γραφείο του ..... στην Αθήνα και λαμβάνει καθαρές μηνιαίες αποδοχές ύψους 223,08€. Ωστόσο, με δεδομένο ότι: α) η αιτούσα απασχολείται στο ανωτέρω γραφείο και για επιπλέον της τρίωρης απασχόλησης χρονικό διάστημα (βλ. την κατάθεσή της στη σελ. 10 των ταυτάριθμων με την παρούσα Πρακτικών - Αφού δουλεύετε μόνο τρεις ώρες, για ποιο λόγο πάτε το παιδί σας στον παιδικό σταθμό; - Γιατί προσπαθώ μήπως μπορέσει να με κρατήσει παραπάνω, έτσι έχουμε πει, έχουμε συμφωνήσει, με λίγο παραπάνω μισθό, γιατί, ξέρετε, η ανεργία είναι δύσκολη...) και β) τα λογιστικά γραφεία έχουν, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας, ιδιαίτερο φόρτο εργασίας, λόγω της ενεργούς ανάμειξής τους στη σύνταξη και υποβολή των φορολογικών δηλώσεων εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, όπως και των περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α., καθώς και των λοιπών αντικειμένων στα οποία δραστηριοποιούνται, κατά την κρίση του παρόντος

Δικαστηρίου, η αιτούσα λαμβάνει ανά μήνα, κατά μέσο όρο, καθαρές αποδοχές τουλάχιστον ύψους 600,00€. Τα ανωτέρω δεν αίρονται από το γεγονός ότι οι παραπάνω αναφερόμενες επιπλέον αποδοχές της αιτούσας δεν περιλαμβάνονται στις Αποδείξεις Πληρωμής (Εκκαθαριστικά Σημειώματα) που τής χορηγεί ο ανωτέρω εργοδότης της, καθώς είθισται από ελεύθερους επαγγελματίες με δραστηριότητες όπως αυτές του εργοδότη της αιτούσας και για κατηγορίες εργαζόμενων αντίστοιχες με αυτήν της αιτούσας οι ανωτέρω επιπλέον αποδοχές να μην δηλώνονται, αλλά να καταβάλλονται απευθείας στους εργαζομένους, προς αποφυγή πληρωμής εκ μέρους των εργοδοτών των υψηλών αναλογούντων σε αυτούς εισφορών. Εξάλλου, η αιτούσα, όπως και η ίδια συνομολογεί, απασχολούνταν και κατά το παρελθόν σε εργοδότες που δεν τής κολλούσαν ένσημα (βλ. την κατάθεσή της στη σελ. 5 των ταυτάριθμων με την παρούσα Πρακτικών «... και εργαζόμουν κι εγώ μέχρι το 2010, το οποίο βέβαια δεν φαίνεται, εργαζόμουν σε τροφοδοσίες πλοίων, μέχρι το 2006 μού κόλλαγε ένσημα, μετά το 2006 μέχρι το 2010 δεν μου κόλλαγε και έπαιρνα γύρω στα 500 με 600 ευρώ»)).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΣΕ ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΗ ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή του αιτούντος στις διατάξεις του Ν.3869/2010 είναι αυτός να έχει περιέλθει σε γενική και μόνιμη αδυναμία πληρωμής, σύμφωνα με τις επιταγές της παρ. 1 του άρθρ. 1 του ανωτέρω Νόμου.

Αδυναμία πληρωμών σημαίνει ότι εξωτερικεύεται η ανικανότητα του οφειλέτη να εξοφλήσει τους πιστωτές του. Πρόκειται, δηλαδή, για **έλλειψη ρευστότητας**, ήτοι χρημάτων που απαιτούνται για να μπορεί ο οφειλέτης να ανταποκριθεί στα χρέη του, ή για ανεπάρκεια αυτής τόσο από τα ίδια μέσα του οφειλέτη όσο και από τα μέσα ρευστότητας τρίτων (χρηματοδοτών). Η ρευστότητα του οφειλέτη καθορίζεται κατά βάση από τα διαθέσιμά του κυρίως σε τραπεζικές καταθέσεις και από τα τακτικά ή έκτακτα έσοδά του. **Ωστόσο, για τον προσδιορισμό της ρευστότητας λαμβάνεται υπόψη όχι μόνο το εισόδημα του οφειλέτη, αλλά και η λοιπή περιουσία του κινητή και ακίνητη, η οποία μπορεί να ρευστοποιηθεί, ώστε να ικανοποιήσει τους πιστωτές (βλ. ΑΠ 951/2015).** Πάντως, δεν λαμβάνεται υπόψη η ύπαρξη ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων, που δεν μπορούν όμως να εκποιηθούν άμεσα. Εξάλλου, αδυναμία συνιστά όχι απαραίτητα κάποιο έκτακτο γεγονός, όπως πρόβλημα υγείας, αλλά και παράγοντες όπως αστοχία σχετικά με τις οικονομικές δυνατότητες του δανειολήπτη και ατυχείς προγραμματισμοί (βλ. ΕιρΠάρου 82/2013 αδημ.).

Περαιτέρω, **μονιμότητα** της αδυναμίας πληρωμών υπάρχει όταν ο οφειλέτης **αδυνατεί να παρακολουθήσει το ληξιπρόθεσμο των χρεών του και να προβεί στη σχετικώς άμεση ικανοποίησή τους.** Έτσι, η μη περιστασιακή ανεργία ήδη ηλικιωμένου οφειλέτη και η μείωση των εισοδημάτων του κατά τρόπο που δεν διαφαίνεται να αναστρέφεται σύντομα, αποτελούν στοιχεία μονιμότητας, αφού συμβάλλουν σε μια κατάσταση στάσιμη, η οποία δεν βελτιώνεται ούτε αναμένεται να βελτιωθεί κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, προς διευκόλυνση ροής χρημάτων

και προς ικανοποίηση των πιστωτών. **Αντιθέτως, δεν υπάρχει μονιμότητα στις περιπτώσεις πρόσκαιρης οικονομικής στενότητας, που μπορεί να δημιουργείται από μια έκτακτη και απρόβλεπτη δαπάνη, περιοδικής αδυναμίας πληρωμών, μεταβατικών καταστάσεων ή απλής δυστροπίας.**

Εξάλλου, **γενικότητα** της αδυναμίας πληρωμών υφίσταται όταν αυτή αφορά **σε ουσιώδες τμήμα των χρεών του οφειλέτη**, χωρίς να απαιτείται η μη ικανοποίηση του συνόλου των χρεών του. Ακόμα, λοιπόν, κι αν ικανοποιούνται κάποιοι πιστωτές, εντούτοις προκύπτει ότι είναι αδύνατη η ικανοποίηση όλων, τότε υπάρχει γενική αδυναμία πληρωμών.

Τούτων δοθέντων, **δεν υπάρχει γενική και μόνιμη αδυναμία πληρωμής στην περίπτωση εξόφλησης των χρεών με επαρκές εισόδημα μέχρι ενός χρονικού σημείου και στη συνέχεια παύση της εξόφλησης αυτής, αν και δεν έχει αλλάξει το ύψος των εισοδημάτων του οφειλέτη· είναι δε αρνητική ένδειξη για την κατάφαση γενικής και μόνιμης αδυναμίας πληρωμών το γεγονός ότι ο οφειλέτης ικανοποιούσε τις πληρωμές κατά το παρελθόν με τα ίδια ή μικρότερα εισοδήματα** (βλ. ΕιρΑθ 390/2015 αδημ.).

Περαιτέρω, **υπερχρεωμένο είναι το νοικοκυριό εκείνο, του οποίου, μετά την αφαίρεση των αναγκαίων δαπανών για την κάλυψη των καθημερινών αναγκών, το εναπομείναν υπόλοιπο των εισοδημάτων δεν επαρκεί για την εκ μέρους του οφειλέτη εκπλήρωση των ληξιπρόθεσμων και μη οφειλών του προς τους πιστωτές του.** Άλλωστε, η προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και η διατήρηση στοιχειώδους επιπέδου διαβίωσης των οφειλετών επιβάλλουν να χαρακτηριστεί ως **αδυναμία πληρωμών η περίπτωση του οφειλέτη που δύναται να ικανοποιήσει το σύνολο των πιστωτών του, αλλά χωρίς να εξασφαλίζει το στοιχειώδες επίπεδο διαβίωσης για τον ίδιο και την οικογένειά του** (βλ. και την διατύπωση του άρθρ. 8 παρ. 2 Ν.3869/2010).

Εξάλλου, η αδυναμία πληρωμής κρίνεται από τη συνολική κατάσταση του οφειλέτη και από τη συνολική συμπεριφορά των πιστωτών του στο κρίσιμο χρονικό σημείο και την αναμενόμενη εξέλιξή τους στο μέλλον (βλ. ΕιρΝίκαιας 3/2011 αδημ.). Ως εκ τούτου, **η γενική και μόνιμη αδυναμία πληρωμών, κατά το Ν.3869/2010, καθορίζεται με βάση τη σχέση οφειλών και παροντικής ρευστότητας, αφού ληφθεί υπόψη και η προβλεπόμενη για το εγγύς μέλλον εξέλιξη της ρευστότητας του οφειλέτη.** Εφόσον η σχέση είναι αρνητική, με την έννοια ότι η ρευστότητα του οφειλέτη δεν τού επιτρέπει να ανταποκριθεί στον όγκο των οφειλών του, λαμβανομένων υπόψη των χρημάτων που απαιτούνται για την κάλυψη των στοιχειωδών βιοτικών αναγκών του ιδίου και της οικογενείας του, υπάρχει γενική και μόνιμη αδυναμία πληρωμών (βλ. ΕιρΛαυρίου 225/2013 αδημ., ΕιρΛαυρίου 476/2013 ΝοΒ 2014/68 και Κλ. Ρούσσοσ «Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα – Δομή και λειτουργία Ν 3869/2010», δημοσιευθείσα στις ΕφΑΔ 12/2010, σελ. 1289-1290).

Τέλος, σύμφωνα με την ίδια ως άνω διάταξη της παρ. 1 του άρθρ. 1 Ν.3869/2010, πρέπει ο οφειλέτης να βρίσκεται σε αδυναμία πληρωμών κατά το χρονικό σημείο της

κατάθεσης της αίτησης και η κατάσταση του αυτή να διατηρηθεί μέχρι τη συζήτηση στο ακροατήριο. Η διατύπωση του άρθρου είναι τέτοια («έχουν περιέλθει»), ώστε να αποτελεί η κατάσταση αυτή συστατική προϋπόθεση ακόμα και για την κατάθεση της αίτησης και όχι μόνο για τη συζήτησή της ή για την τελική δικαστική ρύθμιση. **Η κατάσταση αυτή, επομένως, πρέπει να υπάρχει ήδη κατά την κατάθεση της αίτησης, να διατηρείται μέχρι τη συζήτησή της στο Ειρηνοδικείο και έπειτα στο Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο, αν εφεσιβληθεί η απόφαση.** Σε περίπτωση που ενδιάμεσα εξέλθει ο οφειλέτης από την κατάσταση αυτή, δεν θα υπαχθεί στην διαδικασία του Ν.3869/2010, καθώς θα δύναται πλέον να ικανοποιεί τις απαιτήσεις των πιστωτών του αυτοδύναμα, χωρίς την δικαστική επέμβαση του παραπάνω Νόμου (βλ. ΕιρΑθ 390/2015 και 468/2015 αδημ.).

1^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης (ύπαρξη γενικής και μόνιμης αδυναμίας πληρωμής):

«Κατά τον χρόνο σύναψης των επίδικων δανειακών συμβάσεων, η συνολική ενήμερη μηνιαία δόση για την εξυπηρέτησή τους κυμαινόταν στο ύψος των 850,00€. Εξάλλου, το μηνιαίο εισόδημα της οικογένειας του αιτούντος ανερχόταν στις 3.063,05€ ποσό το οποίο επαρκούσε τόσο για την κάλυψη των μηνιαίων βιοτικών αναγκών του αιτούντος και της οικογενείας του, όσο και για την αποπληρωμή των μηνιαίων δόσεων των ανωτέρω δανείων. Ωστόσο, εξ αιτίας της περικοπής των μηνιαίων απολαβών του αιτούντος κατά το ποσό των 474,25€, ήτοι κατά ποσοστό άνω του 25%, σε σχέση με αυτές του έτους 2009, σε συνδυασμό με τις περικοπές της συζύγου του, ύψους 361,89€, ήτοι κατά ποσοστό 30% περίπου, σε σχέση με αυτές του 2009, οι οποίες, αθροιστικά με τις περικοπές του αιτούντος, αντιστοιχούν στο ύψος της σημερινής ενήμερης μηνιαίας δόσης των επίδικων στεγαστικών δανείων (ήτοι: 474,25€ + 361,89€ = 836,14€), ο αιτών έχει ήδη περιέλθει από το μήνα Νοέμβριο του έτους 2011 σε μόνιμη και γενική αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών του προς την καθ' ης πιστώτριά του. Η αδυναμία του είναι γενική, καθώς με το μηνιαίο οικογενειακό του εισόδημα, όπως αυτό διαμορφώθηκε, αδυνατεί να καλύψει τη συνολική μηνιαία δόση των επίδικων δανείων. Περαιτέρω, η αδυναμία του είναι μόνιμη, επειδή δεν αναμένεται αύξηση του οικογενειακού του εισοδήματος κατά το προσεχές μέλλον, εξ αιτίας της οικονομικής κρίσης που πλήττει την Χώρα, δοθέντος ότι ο αιτών εργάζεται ήδη υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης, ενώ, λόγω του αυξημένου ποσοστού ανεργίας, σε συνδυασμό με την δυσανάλογα αυξημένη προσφορά προς εργασία σε σχέση με τη ζήτηση που παρατηρείται στο αντικείμενο δραστηριότητας του αιτούντος, αδυνατεί να ανεύρει δεύτερη εργασία. Εξάλλου, ούτε οι αποδοχές της συζύγου του, η οποία επίσης εργάζεται υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης και είναι, επιπλέον, επιβαρυνμένη και με την φροντίδα των δύο ανήλικων τέκνων τους, αναμένεται να αυξηθούν στο μέλλον, απορριπτομένων ως εκ τούτου των ισχυρισμών περί μη περιέλευσης του αιτούντος σε καθεστώς γενικής και μόνιμης αδυναμίας πληρωμών που προβάλλει η καθ' ης ως ουσία αβάσιμων».

2° Απόσπασμα κειμένου απόφασης (έλλειψη γενικής και μόνιμης αδυναμίας πληρωμής):

«Δεν αποδείχθηκε ότι ο αιτών έχει περιέλθει σε γενική και μόνιμη αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών του. Στην κρίση αυτή άγεται το παρόν Δικαστήριο για τους ακόλουθους λόγους: α) Παρά τη μείωση στο μηνιαίο μισθό του αιτούντος που έλαβε χώρα κατά τα τέσσερα τελευταία έτη, ο ίδιος διέθετε το 2013 (οικ. έτος 2014) τραπεζικές καταθέσεις συνολικού ύψους άνω των 10.000,00€, όπως αποδεικνύεται από την Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος οικ. έτους 2014, που υποβλήθηκε ηλεκτρονικά, το δε ως άνω χρηματικό ποσό δεν αποκλείεται, αναλόγως του είδους της κατάθεσης που ο αιτών είχε επιλέξει, να ανερχόταν ακόμη και στις 30.000,00€. Ως εκ τούτου, παρά την ανωτέρω μείωση του μηνιαίου μισθού του από την Περιφέρεια Αττικής, ο αιτών, τουλάχιστον κατά το χρονικό σημείο της κατάθεσης της κρινομένης αίτησης (...-05-2012), δεν βρισκόταν σε καθεστώς γενικής και μόνιμης αδυναμίας πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών του, καθώς με το ανωτέρω ποσό που διέθετε σε τραπεζικές καταθέσεις δεν στερούνταν ρευστότητας, προκειμένου να καλύψει τόσο τις μηνιαίες βιοτικές ανάγκες της οικογενείας του όσο και τη μηνιαία δόση του ανωτέρω στεγαστικού δανείου. β) Το ποσό που απαιτείται για την κάλυψη των βασικών βιοτικών αναγκών της τριμελούς οικογένειας του αιτούντος (διατροφή, ένδυση, υπόδηση, λειτουργικά έξοδα κατοικίας, μετακινήσεις, επισκευή και συντήρηση οικιακού εξοπλισμού, είδη οικιακής κατανάλωσης και ατομικής φροντίδας, μόρφωση, υπηρεσίες τηλεφωνίας, εκπαίδευσης, κοινωνικής προστασίας και οικονομικές υπηρεσίες), ενόψει και της ηλικίας του ανήλικου τέκνου του, κυμαίνεται στο ύψος των 1.300,00€, κατά μέσο όρο, ανά μήνα (βλ. και την Έκθεση περί Ευλόγων Δαπανών Διαβίωσης, δημοσιευθείσα στο taxheaven.gr). Παρά το γεγονός ότι οι καθαρές μηνιαίες αποδοχές του αιτούντος κατά το έτος 2011, αφού αφαιρεθεί από αυτές η μηνιαία παρακράτηση στην οποία προέβαινε το καθ' ου ύψους άνω των 630,00€, ήταν κάτω από 1.000,00€, αντικαταστάθηκε με καινούριο το όχημα ιδιοκτησίας της άνεργης συζύγου του αιτούντος. Ωστόσο, σε περίπτωση που διακινδύνευε το βιοτικό επίπεδο της οικογένειας του αιτούντος, δεν θα είχε λάβει χώρα η ανωτέρω αγορά καινούριου ΙΧΕ για τη σύζυγο του αιτούντος, καθώς ο ίδιος είχε ήδη αγοράσει έναντι τιμήματος 12.600,00€, για τις ανάγκες μετακίνησης της οικογενείας του, καινούριο ιδιόκτητο όχημα κατά το αμέσως προηγούμενο έτος. Σημειώνεται, επιπλέον, ότι τόσο το όχημα του αιτούντος, που αντικαταστάθηκε με καινούριο, όσο και το όχημα της συζύγου του δεν επιβαρύνονταν με πολλά έτη κυκλοφορίας, ώστε αμφότερα να χρήζουν αντικατάστασης. Τούτων δοθέντων, στην περίπτωση που ο αιτών αδυνατούσε με το μηνιαίο εισόδημά του να εξυπηρετήσει τις βασικές βιοτικές του ανάγκες, δεν θα είχε προβεί στις ανωτέρω αγορές. Άλλωστε, ισχυρή απόδειξη της από μέρους του αιτούντος έλλειψης γενικής και μόνιμης αδυναμίας πληρωμής αποτελεί και το γεγονός ότι, για τις ανάγκες μετακίνησης της τριμελούς οικογενείας του, διατίθενται δύο καινούρια επιβατικά αυτοκίνητα, το ένα ιδιοκτησίας του αιτούντος και το άλλο ιδιοκτησίας της συζύγου του. Εξάλλου, η οικογένεια του αιτούντος κατοικεί σε ιδιόκτητη οικία· συνεπώς, δεν επιβαρύνεται ούτε με την καταβολή μηνιαίου μισθώματος. γ) Παρά το γεγονός ότι η σύζυγος του αιτούντος είναι άνεργη από τα μέσα

του έτους 2006, δεν είχε ανανεώσει την εγγραφή της στο Μητρώο Ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ. για έξι συναπτά έτη, ήτοι από τις ...-08-2009, οπότε και διεγράφη, λόγω μη εμφάνισης για ανανέωση του Δελτίου Ανεργίας της στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα. Εν συνεχεία, προέβη σε νέα εγγραφή μόλις δύο μήνες προ της συζήτησης της κρινομένης αίτησης (.-03-2015) και διεγράφη εκ νέου στις ..-09-2015, λόγω μη εμφάνισής της για ανανέωση του Δελτίου Ανεργίας της. Αν δεν επαρκούσαν τα χρήματα της οικογένειας του αιτούντος για την κάλυψη των βιοτικών τους αναγκών και την αποπληρωμή της ανωτέρω μηνιαίας δόσης, η σύζυγός του θα είχε επανεγγραφεί στο ανωτέρω Μητρώο σε προγενέστερο χρονικό διάστημα και θα παρέμενε εγγεγραμμένη, αφενός μεν για να ανεύρει τυχόν εργασία που θα της υποδείκνυε ο ανωτέρω Οργανισμός, αφετέρου δε, για να λάβει, σε περίπτωση που η ανεύρεση εργασίας ήταν ανέφικτη, το επίδομα μακροχρόνια ανέργων που δικαιούνται οι άνεργοι της κατηγορίας της. Εξάλλου, η σύζυγος του αιτούντος βρίσκεται σε παραγωγική ηλικία και, παρά την οικονομική κρίση που μαστίζει την Χώρα, με αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, και την αύξηση του ποσοστού ανεργίας, υποχρεούται κατ' άρθρ. 1389-1390 ΑΚ και δύναται ευχερώς να εργαστεί, έστω και με καθεστώς μερικής απασχόλησης, ώστε να συνδράμει τον αιτούντα, συμπληρώνοντας το μηνιαίο εισόδημά του, σε περίπτωση που η συνδρομή της αυτή απαιτηθεί έως τον χρόνο της ολικής αποπληρωμής του επίδικου στεγαστικού δανείου.

Επομένως, η κρινομένη αίτηση είναι απορριπτέα ως ουσία αβάσιμη, λόγω έλλειψης της συστατικής προϋπόθεσης της περιέλευσης του αιτούντος σε καθεστώς γενικής και μόνιμης αδυναμίας πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών του από τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης και έως τη συζήτησή της και την τελική δικαστική ρύθμιση».

3^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης (μη ύπαρξη γενικής και μόνιμης αδυναμίας πληρωμής):

«Ο αιτών τόσο κατά την κατάθεση της υπό κρίση αίτησης (.-12-2015) τόσο και κατά την συζήτηση αυτής (.-3-2017) δεν βρισκόταν σε μόνιμη και γενική αδυναμία πληρωμής των οφειλών του και επομένως δεν δύναται να υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 3869/2010. Στην κρίση αυτή άγεται το Δικαστήριο από τα κάτωθι: Ο αιτών στην υπό κρίση αίτησή του, αναφέρει ότι λαμβάνει ως μηνιαίο μισθό το ποσό των 899,34€ και προσδιορίζει το κόστος διαβίωσής του ίδιου και της οικογένειάς του στο ποσό των 1.500€. Ως αποδεικτικό στοιχείο, προσκομίζει την από μηνός Νοεμβρίου 2015 βεβαίωση αποδοχών στην οποία αναγράφεται ως καθαρό υπόλοιπο πληρωτέο το ποσό των 899,34€. Επομένως, με βάση την επικαλούμενη και προσκομιζόμενη μισθοδοσία ο αιτών θα έπρεπε να έχει δηλώσει ως συνολικό εισόδημα για το έτος 2015 το ποσό των 10.792,08€ (899,34€X12 μήνες χωρίς επιδόματα αδείας και εορτών, βάσει του Ν.4093/2012). Ωστόσο, ο αιτών, όπως προκύπτει από το εκκαθαριστικό Ε1 φορολογικού έτους 2015, δήλωσε εισοδήματα ύψους 16.237,30€ και όχι 10.792,08€, ήτοι 5.445,22€ επιπλέον, χωρίς μάλιστα να συνυπολογιστούν τα αυτοτελώς φορολογούμενα ποσά ύψους 2.460€, στα οποία περιλαμβάνεται και το επίδομα τριτέκνων, η εισπραξη του οποίου δεν αναφέρεται στην αίτηση και ως εκ τούτου για το

έτος 2015 είχε μηνιαίο εισόδημα αυτό των 1.353,10€, άλλως 1.558,10€ συνυπολογιζομένων των αυτοτελών φορογόμενων ποσών. Η διαφορά αυτή στα εισοδήματά του οφείλεται στην φύση της εργασίας του και ειδικότερα, στα επιδόματα και στις υπερωρίες που λαμβάνει, καθώς ως πλήρωμα ασθενοφόρου του Ε.Κ.Α.Β, λαμβάνει επίδομα στολής, αποζημιώσεις εκτός έδρας μετακινήσεων και ποσά υπερωριών (Ν. 4336/2015, Ν. 4368/2016). Επομένως, το συνολικό μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα ανέρχεται στο ποσό των 2.318€ (1.558€ εισόδημα αιτούντος [67% επί του συνολικού εισοδήματος]+ 760€ μισθός συζύγου του [33% επί του συνολικού εισοδήματος]) και με βάση την αναλογία συνεισφοράς τους στις οικογενειακές δαπάνες, οι οποίες προσδιορίζονται, κατά την κρίση του παρόντος Δικαστηρίου, στο ποσό των 1.500€ (βλ. και τον προσδιορισμό στον οποίο προβαίνει ο αιτών), ο ίδιος συνεισφέρει κατά ποσό ύψους 1.005€ (67%X1.500€) και η σύζυγός του κατά ποσό ύψους 495€ (33%X1.500€). Ακολουθώντας, το εναπομείναν ποσό των 553€ (1.558€ εισόδημα -1.005€ εισφορά στις οικογ. δαπάνες) αρκούσε για την εξόφληση των δόσεων των δανείων του, δοθέντος ότι η συνολική μηνιαία δόση ανέρχεται στο ποσό των 516,40€, αναλύομενη ως εξής: α) 91,70€ προς την πρώτη μετέχουσα (βλ. την από ..-12-2014 βεβαίωση οφειλών και ποσό 9,17€ ως το 10% της τελευταίας ενήμερης δόσης), β) 85,90€ προς την δεύτερη μετέχουσα (βλ. την από ..-12-2015 βεβαίωση οφειλών και ποσά 7,59€ και 1€ ως το 10% της τελευταίας ενήμερης δόσης), γ) 278,60€ προς την τρίτη μετέχουσα (βλ. την από ..-11-2015 βεβαίωση οφειλών και ποσά 14,18€ και 13,68€ ως το 10% της τελευταίας ενήμερης δόσης) και δ) 60,20€ προς την τέταρτη μετέχουσα (βλ. την από ..-12-2015 βεβαίωση οφειλών με και ποσό 6,02€ ως το 10% της τελευταίας ενήμερης δόσης)».

4° Απόσπασμα κειμένου απόφασης (μη ύπαρξη γενικής και μόνιμης αδυναμίας πληρωμής λόγω ύπαρξης μεγάλης ακίνητης περιουσίας):

«Ο αιτών διαθέτει μεταξύ άλλων το 50% της πλήρους κυριότητας επί ακινήτου εκτάσεως 2.070 τμ με διώροφη οικία εμβαδού 182,79 τμ, το οποίο χρησιμεύει ως κύρια κατοικία του αιτούντος και της οικογένειάς του, που βρίσκεται στην ειδική θέση «.....» της κτηματικής περιφέρειας ..... και η αντικειμενική αξία του ποσοστού του αιτούντος ανέρχεται σε 97.106,49 ευρώ, ήτοι 35.689,05 ευρώ για το οικόπεδο και 61.417,44 ευρώ για το κτίσμα (βλ. φύλλα υπολογισμού της Συμβολαιογράφου .....). Στην κυριότητα του αιτούντος ανήκουν επίσης τα ακόλουθα ακίνητα: (1) ένα οικόπεδο εμβαδού 136 τμ με οικία επιφανείας 87 τμ και βοηθητικό χώρο 6 τμ, στο Κερατσίνι Αττικής και επί της οδού ....., αντικειμενικής αξίας 92.983,29 ευρώ (βλ. εκκαθαριστικό ΕΝΦΙΑ 2016), (2) ένα οικόπεδο επιφανείας 193 τμ στη δημοτική κοινότητα ..... Τροιζηνίας αντικειμενικής αξίας 2.895 ευρώ (βλ. εκκαθαριστικό ΕΝΦΙΑ 2016), (3) ένα αγροτεμάχιο εντός οικισμού στη θέση «.....» της δημοτικής κοινότητας ..... Τροιζηνίας, έκτασης 268 τμ, αντικειμενικής αξίας 4.020 ευρώ (βλ. εκκαθαριστικό ΕΝΦΙΑ 2016), (4) ένα αγροτεμάχιο έκτασης 136,30 τμ με κτίσμα έκτασης 68,00 τμ και βοηθητικούς χώρους 66,80 τμ στα ..... σε ποσοστό 90,62% αντικειμενικής αξίας 11.137,03 ευρώ, (5) ένα αγροτεμάχιο έκτασης 64,60 τμ στα ..... σε ποσοστό 90,62%, με αντικειμενική αξία 878,11 ευρώ, (6) ένα αγροτεμάχιο έκτασης

1.282 τμ στη θέση «.....» Μεθάνων, (7) ένα αγροτεμάχιο έκτασης 2.028 τμ στη θέση «.....», (8) ένα αγροτεμάχιο έκτασης 128 τμ στη θέση ....., (9) ένα αγροτεμάχιο έκτασης 538 τμ στη θέση ....., (10) ένα αγροτεμάχιο 778 τμ στη θέση ....., (11) ένα αγροτεμάχιο 18.136 τμ με ελιές στη θέση ....., (12) ένα αγροτεμάχιο 1.068 τμ με ελιές στη θέση ....., (13) ένα αγροτεμάχιο με μονοετή καλλιέργεια 2.107 τμ στη θέση ....., (14) ένα αγροτεμάχιο με ελιές έκτασης 4.863 τμ στη θέση ....., (15) ένα αγροτεμάχιο με ελιές έκτασης 945 τμ στη θέση ....., (16) ένα αγροτεμάχιο με ελιές έκτασης 2.038 τμ στη θέση ....., (17) ένα αγροτεμάχιο με ελιές 1.442 τμ στη θέση ....., (18) ένα αγροτεμάχιο έκτασης 502 τμ στη θέση ....., (19) ένα αγροτεμάχιο με ελιές έκτασης 700 τμ στη θέση ....., (20) ένα αγροτεμάχιο με ελιές έκτασης 484 τμ στη θέση ....., (21) ένα αγροτεμάχιο έκτασης 411 τμ στη θέση ....., (21) ένα αγροτεμάχιο με μονοετή καλλιέργεια έκτασης 568 τμ στη θέση ....., (22) ένα αγροτεμάχιο 279 τμ στη θέση ....., (23) ένα αγροτεμάχιο 1.542 τμ με μονοετή καλλιέργεια στη θέση ....., (24) ένα αγροτεμάχιο με μονοετή καλλιέργεια έκτασης 2.331 τμ στη θέση ....., (25) ένα αγροτεμάχιο με ελιές έκτασης 7.177 τμ στη θέση ..... σε ποσοστό 50%, (26) ένα αγροτεμάχιο με ελιές έκτασης 2.849 τμ στη θέση ....., (27) ένα αγροτεμάχιο με ελιές έκτασης 2.452 τμ στη θέση ....., (28) ένα αγροτεμάχιο με μονοετή καλλιέργεια έκτασης 460 τμ στη θέση ..... σε ποσοστό 81,25%, (29) ένα αγροτεμάχιο έκτασης 502 τμ στη θέση ..... σε ποσοστό 27,08%, (30) ένα αγροτεμάχιο έκτασης 354 τμ στη θέση ..... σε ποσοστό 27,08% και τέλος (31) ένα αγροτεμάχιο έκτασης 915 τμ στη θέση ..... σε ποσοστό 27,08%. Επισημαίνεται ότι ο αιτών με την αίτησή του, όπως τροποποιήθηκε με τις προτάσεις του, ζητά την εξαίρεση από την εκποίηση όλων των ανωτέρω ακινήτων και ειδικότερα της κύριας κατοικίας τους με βάση το άρθρο 9 παρ. 2 του ν. 3869/2010, ενώ των υπολοίπων επειδή έχουν χαμηλή εμπορική αξία και δεν θα παρουσιάσουν αγοραστικό ενδιαφέρον. Ωστόσο, για τον υπολογισμό της ρευστότητας του οφειλέτη πρέπει να συνυπολογιστεί το σύνολο της ρευστοποιήσιμης περιουσίας του και όχι μόνο το εισόδημα. Συγκεκριμένα με βάση το προσκομιζόμενο εκκαθαριστικό ΕΝΦΙΑ του έτους 2015 ο αιτών διαθέτει οικόπεδα και κτίσματα αξίας 173.065,43€, στην οποία δεν συνυπολογίζεται η αξία της κύριας κατοικίας ούτε η αξία των προαναφερθέντων υπ' αριθμ. 4-31 αγροτεμαχίων. Το ποσό αυτό υπερβαίνει κατά πολύ το ύψος των οφειλών του. Περαιτέρω, ακόμα και αν υποτεθεί ότι η σημερινή εμπορική αξία των ανωτέρω ακινήτων υπολείπεται της αναγραφόμενης στο εκκαθαριστικό ΕΝΦΙΑ αντικειμενικής, δεν αποδείχθηκε ότι ο αιτών κατέβαλλε προσπάθειες να εκποιήσει την ακίνητη περιουσία του, προκειμένου να εξοφλήσει οφειλές του, και ότι οι προσπάθειες αυτές απέβησαν άκαρπες, ώστε να διαπιστωθεί τυχόν αδυναμία ρευστοποίησης και κατ' επέκταση πληρωμής.

Επομένως, η κρινομένη αίτηση είναι απορριπτέα ως ουσία αβάσιμη».

- ΠΡΟΣΟΧΗ στις ιατρικές δαπάνες και στο κατά πόσο αυξάνουν τα μηνιαία έξοδα του αιτούντος.

Απόσπασμα κειμένου απόφασης:

«Τα έξοδα που επικαλείται η αιτούσα για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη της ίδιας και του συζύγου της, αποτελούν έκτακτη και όχι μόνιμη δαπάνη της οικογενείας της που: α) έλαβε χώρα το έτος 2012, β) δεν υπερβαίνει αθροιστικά το συνολικό ποσό των 3.300,00€ και γ) οφείλεται στην επιλογή της αιτούσας και του συζύγου της να χειρουργηθούν σε Ιδιωτικά Θεραπευτήρια (στο Μαιευτήριο ..... του Ομίλου ..... η αιτούσα και στο Θεραπευτήριο ..... ο σύζυγός της), ενώ δ) οι ιατρικές δαπάνες της αιτούσας και του συζύγου της ήταν αισθητά χαμηλότερες κατά το έτος 2013, σε σχέση με αυτές του έτους 2012 και, συγκεκριμένα, από το ποσό των 2.842,31€, που δηλώθηκε για το οικ. έτος 2013, μειώθηκαν στο ποσό των 822,30€, που δηλώθηκε για το οικ. έτος 2014 (βλ. κωδικούς 051 και 052 στα προσκομιζόμενα Εκκαθαριστικά Σημειώματα των οικ. ετών 2013 και 2014), οι δε επεμβάσεις στις οποίες αυτοί υπεβλήθησαν είναι συνήθεις για ανθρώπους της ηλικίας τους».

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΟΛΙΑ ΠΕΡΙΕΛΕΥΣΗ

Ο Νομοθέτης δεν επιδιώκει την ένταξη στην διαδικασία του Ν.3869/2010 των οφειλετών εκείνων που καρπώθηκαν οφέλη από την υπερχρέωσή τους και βρέθηκαν σε κατάσταση αδυναμίας πληρωμών με έντονη την δική τους υπαιτιότητα. Προς τούτο, στο άρθρ. 1 παρ. 1 Ν.3869/2010 επιβάλλεται ως προϋπόθεση υπαγωγής στην διαδικασία ο δανειολήπτης να μην έχει περιέλθει με δόλο σε αδυναμία πληρωμών.

Στην έννοια του δόλου εκ του άρθρ. 330 ΑΚ εμπίπτει τόσο ο άμεσος δόλος όσο και ο ενδεχόμενος δόλος. Με άμεσο δόλο ενεργεί εκείνος που θέλει και επιδιώκει την παραγωγή ενός αποτελέσματος, καθώς και αυτός που δεν το επιδιώκει μεν, αλλά προβλέπει ότι τούτο αποτελεί αναγκαία συνέπεια της πράξεώς του και δεν αφίσταται αυτής. Περαιτέρω, με ενδεχόμενο δόλο πράττει εκείνος ο οποίος προβλέπει ως δυνατό το συγκεκριμένο αποτέλεσμα και το αποδέχεται, χωρίς να πράττει κάτι για να το αποφύγει. Ως εκ τούτου, **ο οφειλέτης ο οποίος με τις πράξεις ή παραλείψεις του επιδιώκει την αδυναμία πληρωμών του ή προβλέπει ότι οδηγείται σε αδυναμία πληρωμών και δεν αλλάζει συμπεριφορά, αποδεχόμενος το αποτέλεσμα, δεν δικαιούται να υπαχθεί στην διαδικασία του Ν.3869/2010, να ρυθμίσει τις οφειλές του και να απαλλαγεί από αυτές.**

Η παραπάνω διάταξη του άρθρ. 1 παρ. 1 Ν.3869/2010, όπως προκύπτει εξ αντιδιαστολής, δεν εφαρμόζεται για το πρόσωπο εκείνο που με αμέλεια, ακόμα και βαριά ή συνειδητή, προκάλεσε ή δεν απέτρεψε την αδυναμία του προς πληρωμή των πιστωτών του. Συνειδητή αμέλεια υπάρχει όταν το πρόσωπο, λόγω μη καταβολής της προσήκουσας προσοχής, προβλέπει μεν ότι από τη συμπεριφορά του μπορεί να προέλθει ένα αποτέλεσμα, αλλά το αποκρούει και ενεργεί, διότι είτε ελπίζει είτε πιστεύει ότι το αποτέλεσμα αυτό δεν θα επέλθει. Μη συνειδητή αμέλεια υπάρχει όταν το πρόσωπο αυτό δεν προέβλεψε καθόλου το συγκεκριμένο αποτέλεσμα και τελικώς το υπέστη. Εν γένει, υπάρχει αμέλεια κατά το άρθρ. 330 ΑΚ, όταν το συγκεκριμένο πρόσωπο δεν επιδεικνύει την επιμέλεια που απαιτούν οι συναλλαγές, δηλαδή την

επιμέλεια του μέσου συνετού ανθρώπου εντός του επαγγελματικού ή κοινωνικού του κύκλου, προκειμένου να πράξει ό,τι όφειλε από το Νόμο ή την δικαιοπραξία ή από τις αρχές της καλής πίστης και να αποτρέψει το συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Μάλιστα, βάσει των παραπάνω, ο οφειλέτης δεν είναι δόλιος αν προβλέπει μεν ότι από τη συμπεριφορά του μπορεί να οδηγηθεί σε υπερχρέωση και αδυναμία πληρωμών, αλλά ελπίζει ή πιστεύει ότι κάποια ευνοϊκή ρύθμιση με τις τράπεζες ή αλλαγή στις συνθήκες της ζωής του και τα εισοδήματά του θα αποτρέψουν μία τέτοια κατάσταση.

Η δολιότητα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να καταφάσκει με πλήρη δικανική πεποίθηση, γι' αυτό και συνυπολογίζονται όλοι οι παράγοντες που οδήγησαν τον οφειλέτη σε κατάσταση αδυναμίας πληρωμών, όπως και γεγονότα εκτός της σφαίρας επιρροής του που άλλαξαν τις συνθήκες και συνέτειναν στην αδυναμία του αυτή. Άλλωστε, ο υπερβολικός δανεισμός ο οφειλόμενος σε κακό υπολογισμό των οικονομικών δυνατοτήτων του πιστούχου δεν αποτελεί στοιχείο δόλου· αντιθέτως, είναι από τις κύριες αιτίες θεσμοθέτησης του Ν.3869/2010. **Ωστόσο, δολιότητα συνιστά η ενέργεια του δανειολήπτη να καταστήσει τα χρέη του ληξιπρόθεσμα μη εξυπηρετώντας τα, ενώ έχει την οικονομική προς τούτο δυνατότητα, όπως και η αδικαιολόγητη αποποίηση εκ μέρους του κληρονομίας, η διενέργεια καταδολιευτικών μεταβιβάσεων περιουσιακών του στοιχείων σε ευτελείς τιμές ή με δωρεές προς τρίτους, η αδικαιολόγητη κατασπατάληση της περιουσίας του, ιδίως όταν, παρά τις αρχές της καλής πίστης, εξοφλεί χρέη τρίτων ή επιβαρύνει υπέρμετρα και αδικαιολόγητα την περιουσία του προς όφελός τους, αφού οι παραπάνω ενέργειες, εν γνώσει του οφειλέτη και χωρίς σπουδαίο λόγο, χειροτερεύουν την οικονομική του θέση και δεν συνάδουν με το εισόδημα και την περιουσία του (βλ. ΜΠρΗρακλείου 21/2013 ΕΔΥΠ 1/2014 σελ. 17 επ., ΜΠρΑλεξανδρούπολης 190/2012 και ΕιρΑκράτας 7 και 8/2012, αδημ.).**

Τέλος, το βάρος απόδειξης σχετικά με την δόλια περιέλευση του οφειλέτη σε αδυναμία πληρωμών το έχει ο πιστωτής, ο δε δόλος δεν εξετάζεται αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο, αλλά η σχετική ένσταση πρέπει να προβληθεί από τους αντιδίκους του δανειολήπτη. Ο πιστωτής, προκειμένου να αποδείξει τον δόλο, μπορεί να κάνει χρήση τόσο των άμεσων αποδείξεων όσο και των έμμεσων (δικαστικών τεκμηρίων). Στην περίπτωση του τεκμηρίου, ο Δικαστής, στηριζόμενος στην λογική και την κοινή πείρα, συνάγει συμπερασματικά από την αλήθεια άλλου πραγματικού περιστατικού την αλήθεια αυτού που πρέπει να αποδειχθεί (βλ. Μιχαήλ Ξ. Αθανασίου «Η έλλειψη δόλου ως προϋπόθεση υπαγωγής στο νόμο» στο Συλλογικό έργο «Υπερχρεωμένοι οφειλέτες: από τις οφειλές προς τις τράπεζες στις οφειλές προς το δημόσιο», εκδ. Σάκκουλα, 2016, σελ. 31).

1^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης (επί αίτησης που απορρίπτεται λόγω δόλιας περιέλευσης του αιτούντος σε αδυναμία πληρωμής):

«Το μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα του αιτούντος ουδέποτε κατά τα έτη του δανεισμού του κυμαινόταν σε υψηλά επίπεδα. Αντιθέτως, ο μεν αιτών εργαζόταν, ως επί το πλείστον, υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης και άλλαζε συχνά εργοδότες, με

αποτέλεσμα να υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την εισοδηματική του κατάσταση, ενώ σε χαμηλά επίπεδα κυμαινόταν και το μηνιαίο εισόδημα της συζύγου του, η οποία εργαζόταν ως καθαρίστρια και μάλιστα όχι καθ' όλη την περίοδο του δανεισμού του αιτούντος (βλ. σελ. 7 των ταυτάριθμων με την παρούσα Πρακτικών). Ως εκ τούτου, ήταν αδύνατη η αποπληρωμή των ανωτέρω χρεών που ανέλαβε ο αιτών και ο ίδιος γνώριζε ότι δεν δύναται, βάσει των εισοδημάτων του, να αποπληρώσει τις αναληφθείσες από μέρους του δανειακές υποχρεώσεις, γεγονός το οποίο αποδέχτηκε πλήρως. Ισχυρή απόδειξη περί της πλήρους γνώσης των ανωτέρω και της αποδοχής τους αποτελεί και το ότι απέκρυψε από τη σύζυγό του την λήψη των παραπάνω αναφερομένων 16 καταναλωτικών προϊόντων (βλ. σελ. 5 των ταυτάριθμων με την παρούσα Πρακτικών), καθώς σε περίπτωση που της αποκάλυπτε τις ανωτέρω αναληφθείσες από μέρους του δανειακές υποχρεώσεις, γνώριζε πολύ καλά πως η σύζυγός του θα τού ανέφερε κατά τρόπο κατηγορηματικό πως τα δάνεια αυτά θα ήταν αδύνατο να αποπληρωθούν με το οικογενειακό τους εισόδημα. Ο αιτών διατείνεται ότι το ποσό που έλαβε εκ των ανωτέρω καταναλωτικών δανείων το απέδωσε στην αδερφή του, που ζει στο εξωτερικό, κατόπιν έντονων πιέσεών της. Ωστόσο, η πράξη αυτή του αιτούντος, και αληθής υποτιθέμενη, συνιστά αδικαιολόγητη κατασπατάληση κεφαλαίων που είχε στην κατοχή του ο αιτών, χωρίς να συντρέχει ειδικός προς τούτο λόγος (πρόβλημα υγείας της αδερφής του, αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης της κλπ). Εξάλλου, ενώ ο αιτών είχε ήδη λάβει το σύνολο των επίδικων δανείων, λίγο πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου, ήτοι στις ...-06-2010, και αφού είχαν ήδη αρχίσει οι συζητήσεις περί της ψήφισής του, το δε Σχέδιο του ανωτέρω Νόμου είχε ήδη τεθεί στην Δημόσια Διαβούλευση από τις αρχές του μηνός Νοεμβρίου του έτους 2009, μεταβιβάζει, και δη λόγω δωρεάς εν ζωή, το ανωτέρω αναφερόμενο διαμέρισμα της πλήρους κυριότητός του, στερώντας από τους πιστωτές του ένα αξιόλογο περιουσιακό στοιχείο, η αξία του οποίου αντιστοιχούσε σε ποσοστό 30% επί του συνόλου των ανωτέρω χρεών του. Ισχυρή απόδειξη της πλήρους γνώσεώς του ότι με την ανωτέρω μεταβίβαση στερεί από τους πιστωτές του αξιόλογο προς ικανοποίησή τους περιουσιακό στοιχείο είναι και το γεγονός ότι κατά τον χρόνο της παραπάνω αναφερόμενης μεταβίβασης ο αιτών είχε ήδη σταματήσει να εξυπηρετεί τα δάνεια της τέταρτης καθ' ης (βλ. την από ..¹⁵ Φεβρουαρίου 2012, με αριθμ. .... από μέρους της προσκομιζόμενη Επιστολή)· συνεπώς, η μεταβίβαση αυτή έλαβε χώρα σε περίοδο που ο αιτών είχε παύσει τις πληρωμές του. Εξάλλου, κατά το έτος 2010, οπότε και έλαβε χώρα η συγκεκριμένη μεταβίβαση, ο αιτών ήταν άνεργος. Ο ίδιος διατείνεται ότι μεταβίβασε, λόγω δωρεάς εν ζωή, στη σύζυγό του το ανωτέρω ακίνητο, για να αποφύγει την αδερφή του, την οποία υιοθέτησε η μητέρα του και η οποία, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του αιτούντος, πέραν από τις από μέρους της πιέσεις προς το πρόσωπό του για καταβολή μετρητών, τον πίεζε να τής δωρίσει και το ανωτέρω ακίνητο. Ωστόσο, προκειμένου να αποφύγει τις ανωτέρω πιέσεις, θα μπορούσε ο αιτών να προσφέρει στις πιστώτριές του το ανωτέρω, ελεύθερο βαρών, ακίνητο για εγγραφή προσημείωσης, ώστε και καλύτερους όρους να επιτύχει στην αποπληρωμή των δόσεών του (χαμηλότερο επιτόκιο, παράταση της διάρκειας αποπληρωμής κ.ο.κ.) και η αδερφή του να σταματήσει να ζητάει τη μεταβίβαση ενός βεβαρυσμένου, πλέον, ακινήτου. Τούτων δοθέντων, ο αιτών, δεν διαθέτει τα στοιχεία του καλόπιστου οφειλέτη, δικαιούμενου να υπαχθεί στο Ν.3869/2010, γενομένης δεκτής της

ένστασης περί περιέλευσής του σε δόλια αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών του, που υπέβαλε η πρώτη των καθ' ων ως ουσία βάσιμης».

2^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης (κατασπατάληση χρηματικής αποζημίωσης που έλαβε ο αιτών δυνάμει δικαστικής απόφασης):

«Ο αιτών έχει περιέλθει με δόλο σε αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών του προς την καθ' ης πιστώτριά του, καθώς ξόδεψε ασύνετα, κατασπατάλησε αδικαιολόγητα, αλλά και απέκρυψε το χρηματικό ποσό που έλαβε δυνάμει της με αριθμ. ..../201.. απόφασης, ενώ είχε την οικονομική δυνατότητα να εξυπηρετήσει το επίδικο στεγαστικό δάνειο. Ο ίδιος διατείνεται ότι από το συνολικό ποσό των 70.000,00€, που εισέπραξε συνολικά με τη σύζυγό του, το ποσό των 50.000,00€ αναλώθηκε προς εξυπηρέτηση του επίδικου δανείου, σε συνδυασμό με την αποπεράτωση της οικογενειακής του στέγης και τη νομιμοποίηση χώρων της, ενώ, περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι και ποσό ύψους 10.000,00€ από το εφάπαξ που έλαβε από τον ασφαλιστικό του φορέα καταβλήθηκε προς εξυπηρέτηση του επίδικου δανείου. Ωστόσο, οι ισχυρισμοί του αυτοί δεν αποδείχθηκαν, καθώς ο ίδιος δεν προσκόμισε οποιοδήποτε σχετικό γραμμάτιο κατάθεσης προς την ανωτέρω τράπεζα. Άλλωστε, οι ισχυρισμοί αυτοί δεν συνάδουν ούτε με τις καταχωρήσεις στον Πίνακα 7 περ. γ' (ποσά που καταβλήθηκαν για συμβάσεις δανείων) των Ε-1 ούτε με αυτές του Πίνακα Δ' 4^η στήλη (Τόκοι δανείων) των Εκκαθαριστικών Σημειωμάτων που προσκομίστηκαν. Εξάλλου, σε περίπτωση που ο αιτών με τη σύζυγό του είχαν διαθέσει ακόμη και μικρότερα χρηματικά ποσά από αυτά που ισχυρίζονται για το ανωτέρω δάνειο, το ύψος της οφειλής τους θα ήταν αισθητά χαμηλότερο, ενώ, περαιτέρω, με τις ανωτέρω καταβολές, στις οποίες ισχυρίζονται ότι προέβησαν, λόγω της απομείωσης του κεφαλαίου, θα μειωνόταν, αντιστοίχως, και η μηνιαία τοκοχρεωλυτική δόση του επίδικου δανείου από το ποσό των 900,00€ τουλάχιστον στο ποσό των 700,00€. Πράγματι, όσο υψηλό κι αν ήταν το επιτόκιο του επίδικου δανείου (που, άλλωστε, στα στεγαστικά δάνεια με εμπράγματα εξασφάλιση δεν κυμαίνεται στα επίπεδα των καταναλωτικών δανείων και των πιστωτικών καρτών), με καταβολές χρηματικών ποσών ακόμη και χαμηλότερου συνολικού ύψους από αυτό που ισχυρίζεται ο αιτών ότι διέθεσε, δεν θα είχε μειωθεί το οφειλόμενο κεφάλαιο εκ του επίδικου δανείου μόλις κατά το ποσό των 10.000,00€ από το έτος 2007, οπότε συνήφθη το δάνειο αυτό, έως το Μάρτιο του 2012 που εξυπηρετούνταν. Τούτων δοθέντων, αν και ο αιτών έλαβε με τη σύζυγό του την ανωτέρω χρηματική αποζημίωση, δεν κατεβλήθη ούτε η παραμικρή προσπάθεια ρύθμισης του επίδικου δανείου, παρά το ότι, όπως ο αιτών ισχυρίστηκε (βλ. σελ. 6 των ταυτάριθμων με την παρούσα Πρακτικών), οι δυσκολίες εξυπηρέτησής του ξεκίνησαν από το έτος 2010, όταν άρχισε να μειώνεται η μηνιαία σύνταξή του, και ενώ είχε, κατά τον χρόνο λήψης των ανωτέρω χρηματικών ποσών, την οικονομική δυνατότητα να προβεί σε ρύθμισή του, ενόψει του κεφαλαίου που διέθετε, χωρίς μάλιστα να συνυπολογιστεί σε αυτό και το ποσό των 25.000,00€ που έλαβε ο έτερος υιός του, ο οποίος, κατά τους ισχυρισμούς του αιτούντος, συνοικεί μαζί τους, με αποτέλεσμα το συνολικό ποσό της χρηματικής αποζημίωσης που έλαβε η οικογένεια του αιτούντος να αγγίζει τις 100.000,00€».

ΤΕΛΙΚΟ ΒΗΜΑ

ΑΠΟΡΡΙΨΗ της αίτησης αν κριθεί ότι ο οφειλέτης δεν υπάγεται στις διατάξεις του Ν.3869/2010 ή
ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ του αιτούντος αν κριθεί ότι υπάγεται.

Η ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ ΤΟΥ ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ ΓΙΝΕΙ ΔΕΚΤΗ Η ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟ Ν.3869/2010

Συνδυασμός των διατάξεων των:

- άρθρ. 8 παρ. 2 (καταβολές από τα εισοδήματα του οφειλέτη·

ι) διάρκειας: 3-5 ετών, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, για αιτήσεις που έχουν υποβληθεί έως και τις 18-08-2015 και:

ιι) διάρκειας: 3 ετών για αιτήσεις που έχουν υποβληθεί από 19-08-2015),

- άρθρ. 9 παρ. 2 (καταβολές για την διάσωση της κύριας κατοικίας του οφειλέτη, εφόσον προβάλλεται σχετικό προς τούτο αίτημα·

ι) καταβολές στον εμπραγμάτως εξασφαλισμένο πιστωτή και μέχρι το 80% της αντικειμενικής αξίας της κύριας κατοικίας του για αιτήσεις που έχουν υποβληθεί έως και τις 18-08-2015,

ιι) σύμμετρες καταβολές και, επίσης, μέχρι το 80% της αντικειμενικής αξίας της κύριας κατοικίας του οφειλέτη για αιτήσεις που έχουν υποβληθεί από τις 19-08-2015 έως και τις 31-12-2015 και

ιιι), τέλος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν.4346/2015 για αιτήσεις που έχουν υποβληθεί από 01^{ης}-01-2016 και

- άρθρ. 9 παρ. 1 (ρευστοποίηση λοιπών περιουσιακών στοιχείων, εφόσον κρίνεται απαραίτητη για την ικανοποίηση των πιστωτών).

Απόσπασμα κειμένου απόφασης (ρύθμιση 8 παρ. 2 και 9 παρ. 2 για αίτηση υποβληθείσα έως τις 18-08-2015):

«Επομένως, συντρέχουν στο πρόσωπο του αιτούντος οι προϋποθέσεις για υπαγωγή του στις ρυθμίσεις του Ν.3869/2010 και ειδικότερα: α) σε αυτήν του άρθρ. 8 παρ. 2 για μηνιαίες καταβολές από τα εισοδήματά του και β) σε αυτήν του άρθρ. 9 παρ. 2 Ν.3869/2010, προκειμένου να εξαιρεθεί από την εκποίηση η κύρια κατοικία του. Ως προς την υπό στοιχείο α' ρύθμιση, σημειώνονται τα εξής: ι) Οι καθαρές μηνιαίες απολαβές του αιτούντος ανέρχονται σε 1.351,12€ και αυτές της συζύγου του στο ποσό των 875,79€. Συνεπώς, το μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα του αιτούντος ανέρχεται σε (1.351,12€ + 875,79€) 2.226,91€. ιι) Οι μηνιαίες βιοτικές ανάγκες της τετραμελούς οικογένειας του αιτούντος προσδιορίζονται από το παρόν Δικαστήριο στο ποσό των 1.400,00€ κατά μέσο όρο (βλ. και την Έκθεση περί Ευλόγων Δαπανών Διαβίωσης,

δημοσιευθείσα στο taxheaven.gr, Πίνακας 1), ενόψει του γεγονότος ότι κατοικεί σε ιδιόκτητη οικία, συνεπώς δεν επιβαρύνεται με την καταβολή μηνιαίου μισθώματος, ενώ, περαιτέρω δεν επιβαρύνεται με δαπάνες περισσότερες από αυτής της μέσης τετραμελούς οικογένειας. Συνεπώς, το ποσό που απομένει, κατά μέσο όρο, από το οικογενειακό εισόδημα για την κάλυψη των δανειακών του υποχρεώσεων, ενόψει όσων ανωτέρω εκτέθηκαν, ανέρχεται σε (2.225,00€ - 1.400,00€) 825,00€. Από τα 825,00€ που απομένουν από τον οικογενειακό προϋπολογισμό, για την αποπληρωμή των δανείων του αιτούντος θα διατεθεί το ποσό των 495,00€ ανά μήνα προς την καθ' ης πιστώτριά του, το οποίο είναι ανάλογο του μηνιαίου εισοδήματος που εισφέρει ο αιτών για την κάλυψη των οικογενειακών αναγκών, και τα υπόλοιπα 330,00€ θα διατεθούν για την κάλυψη των δανειακών υποχρεώσεων της συζύγου του, η οποία έχει, επίσης, καταθέσει αίτηση περί υπαγωγής της στο Ν.3869/2010 και είναι εγγυήτρια σε όλα τα επίδικα δάνεια του αιτούντος. Συνεπώς, η καθ' ης θα δέχεται καταβολές προς εξυπηρέτηση των στεγαστικών της δανείων και από τον αιτούντα και από τη σύζυγό του. Ως εκ τούτου, το ποσό των 29.700,00€ που θα καταβάλλει ο αιτών στο πλαίσιο της 5/ετούς ρύθμισης (δηλαδή 60 μήνες επί 495,00€) θα κατανεμηθεί στις απαιτήσεις της καθ' ης συμμετρως, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστης αξίωσής της στο συνολικό χρέος του αιτούντος και συγκεκριμένα: Η καθ' ης θα λαμβάνει ανά μήνα και για 5 χρόνια για την εξυπηρέτηση: 1^{ον}) του χορηγηθέντος κατά το έτος 2005 στεγαστικού δανείου, που κινήθηκε μέσω του υπ' αριθμ. .... λογαριασμού, το ποσό των 354,14€, ήτοι στο τέλος της πενταετίας θα έχει λάβει το συνολικό ποσό των (354,14€ επί 60 μήνες) 21.248,46€ και 2^{ον}) του χορηγηθέντος κατά το έτος 2007 στεγαστικού δανείου, που κινήθηκε μέσω του υπ' αριθμ. .... λογαριασμού το ποσό των 140,86€, ήτοι στο τέλος της πενταετίας θα έχει λάβει το συνολικό ποσό των (140,86€ επί 60 μήνες) 8.451,54€. Η καταβολή των παραπάνω δόσεων της 5/ετούς ρύθμισης θα ξεκινήσει από το μήνα Σεπτέμβριο τρέχοντος έτους, θα διαρκέσει έως και το μήνα Αύγουστο του έτους 2020 και θα γίνεται εντός του πρώτου 10/ημέρου εκάστου μηνός. Με τις ανωτέρω αναφερόμενες δόσεις καλύπτεται ποσοστό 22,06% επί της συνολικής οφειλής του αιτούντος.

Συνεπώς, ενόψει του ότι με τις καταβολές των ανωτέρω συνολικών χρηματικών ποσών δεν επέρχεται εξόφληση των απαιτήσεων της καθ' ης, η ρύθμιση της παρ. 2 του άρθρ. 8 Ν.3869/2010, θα συνδυασθεί με την προβλεπόμενη από την διάταξη του άρθρ. 9 παρ. 2 του Ν. 3869/2010. Ως προς την υπό στοιχείο β' ρύθμιση σημειώνονται τα εξής: Πρέπει να οριστούν μηνιαίες καταβολές για την διάσωση της κύριας κατοικίας του αιτούντος, για την οποία θα πρέπει ο αιτών να καταβάλει το 80% της αντικειμενικής της αξίας, ήτοι 47.308,80€, σε βάθος 20/ετίας, δηλαδή 240 μηνιαίες δόσεις από 197,12€ εκάστη (ήτοι: 47.308,80€ δια 240 μήνες). Εξάλλου, αμφότερα τα παραπάνω αναφερόμενα στεγαστικά δάνεια είναι εμπραγμάτως εξασφαλισμένα. Ωστόσο, το χορηγηθέν κατά το έτος 2005 στεγαστικό δάνειο, που κινήθηκε μέσω του υπ' αριθμ. .... λογαριασμού είναι εξασφαλισμένο με α' τάξεως προσημείωση. Συνεπώς, θα ικανοποιηθεί κατά προτεραιότητα. Η οφειλή εκ του ανωτέρω δανείου, μετά το πέρας της πενταετούς ρύθμισης ανέρχεται σε (96.315,26€ - 21.248,46€) 75.066,80€. Ωστόσο, ως προς το ύψος στο οποίο διαμορφώνεται η ανωτέρω οφειλή, σημειώνεται, εν προκειμένω, ότι θα

συνυπολογιστούν και οι καταβολές προς την καθ' ης, στις οποίες θα προβεί η εγγυήτρια σύζυγος του αιτούντος, προς εξυπηρέτηση του ανωτέρω στεγαστικού δανείου, στο πλαίσιο της ρυθμίσεως των άρθρ. 8 παρ. 2 Ν.3869/2010, οι οποίες (καταβολές της συζύγου του αιτούντος), εν προκειμένω, θα ανέλθουν στο ύψος των 11.603,98€. Ως εκ τούτου, η οφειλή εκ του υπ' αριθμ. .... λογαριασμού στεγαστικού δανείου θα διαμορφωθεί στο ποσό των (75.066,80€ - 11.603,98€) 63.462,82€. Λόγω του ότι το 80% της αντικειμενικής αξίας του ιδανικού μεριδίου επί του ακινήτου που αποτελεί την κύρια κατοικία του αιτούντος (47.308,80€) είναι μικρότερο του ανωτέρω οφειλόμενου ποσού, η καθ' ης θα λάβει για την εξυπηρέτηση του παραπάνω αναφερόμενου δανείου το ποσό των 47.308,80€, στο πλαίσιο της 20/ετούς ρύθμισης, ενώ για την απαίτησή της εκ του χορηγηθέντος κατά το έτος 2007 στεγαστικού δανείου, που κινήθηκε μέσω του υπ' αριθμ. .... λογαριασμού, δεν θα λάβει χρηματικό ποσό στο πλαίσιο της ρύθμισης του άρθρ. 9 παρ. 2 Ν.3869/2010. Εξάλλου, πρέπει να δοθεί στον αιτούντα περίοδος χάριτος 5 ετών, ενόψει της σημερινής εισοδηματικής και οικογενειακής του κατάστασης και η αποπληρωμή των δόσεων αυτών να ξεκινήσει μετά την παρέλευση της ρύθμισης του άρθρ. 8 παρ. 2 Ν.3869/2010. Επομένως, η ρύθμιση του άρθρ. 9 παρ. 2 Ν.3869/2010 θα ξεκινήσει από το μήνα Σεπτέμβριο του έτους 2020 και θα διαρκέσει έως και το μήνα Αύγουστο του έτους 2040, των καταβολών λαμβανομένων χώρα εντός του πρώτου 10/ημέρου εκάστου μηνός. Η αποπληρωμή θα γίνει εντόκως, χωρίς ανατοκισμό, με το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου με το κυμαινόμενο επιτόκιο που θα ισχύει κατά το χρόνο της αποπληρωμής, σύμφωνα με το στατιστικό δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος, αναπροσαρμοζόμενο με επιτόκιο αναφοράς αυτό των Πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας».

ΣΥΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ

Α. ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ Ν.3869/2010 ΕΩΣ ΤΙΣ 18-08-2015 και

1) Συζητήθηκαν έως τις 13-06-2018:

Μέχρι την έναρξη ισχύος του Ν.4336/2015, δηλαδή μέχρι τις 18-08-2015, ορίζονταν από τον Ειρηνοδίκη, σε επίπεδο Προσωρινής Διαταγής, δυνάμει του άρθρ. 5 παρ. 2 εδ. β' Ν.3869/2010, ως ίσχυε, καταβολές είτε:

- ι) συμμετρως προς τους πιστωτές από τα εισοδήματα του οφειλέτη είτε:
- ιι) για την διάσωση της κύριας κατοικίας του αιτούντος, προνομιακά προς τον εμπραγμάτως εξασφαλισμένο πιστωτή.

Οι καταβολές αυτές έπρεπε, στην τελική δικαστική ρύθμιση, να συνυπολογίζονται τόσο ως προς το ύψος τους, όσο και ως προς το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αυτές πραγματοποιήθηκαν.

Σε περίπτωση που οι ανωτέρω καταβολές είχαν απόκλιση από την τελική δικαστική ρύθμιση εφαρμοζόταν το άρθρ. 9 παρ. 4 Ν.3869/2010, ως ίσχυε πριν την τροποποίησή του με το Ν.4336/2015 (έντοκη εξόφληση μέσα σε ένα επιπλέον έτος του ποσού που υπολείπεται).

Περιπτώσεις συνυπολογισμού μηνιαίων καταβολών βλ. ενδεικτικά και σε ΕιρΜεσολογγίου 24/2016 (ΕφΑΔ 2/2017 σελ. 183) και ΕιρΕλευσίνας 1/2015 (ΕφΑΔ 4/2015, σελ. 378, με παρατηρήσεις Αθ. Κρητικού, ΕιρΚορίνθου 156/2017 αδημ.).

1^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης (αίτηση που υποβλήθηκε πριν τις 19-08-2015 και συζητήθηκε πριν τις 14-06-2018):

«Οι προσωρινές μηνιαίες καταβολές, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 παρ. 1 του Ν.4161/2013 και 5 παρ. 2 του Ν.3869/2010, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του Ν.4161/2013, σε συνδυασμό με την διάταξη του άρθρου 2 παρ. 5 της Υποπαραγράφου Α4 του Ν. 4336/2015 και την διάταξη του άρθρου 14 παρ. 11 του Ν.4346/2015, όπως ισχύει έως το τέλος του 2015, πρέπει να συνυπολογιστούν τόσο ως προς το χρόνο όσο και ως προς το ποσό τους σ' αυτές της πιο πάνω οριστικής ρύθμισης. Έτσι μετά το συνυπολογισμό του χρόνου των τριάντα έξι (36) μηνών των προσωρινών καταβολών, ο χρόνος της οριστικής ρύθμισης περιορίζεται σε είκοσι τέσσερις (24) μήνες και οι καταβολές της διάταξης του άρθρου 8 παρ.2 του Ν. 3869/2010, ύψους πεντακοσίων (500€), θα αρχίζουν από τον Μάρτιο του 2017 και θα λήγουν τον μήνα Φεβρουάριο του έτους 2019.

Δεδομένου ότι η αιτούσα κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2014 έως την 31-12-2016, είχε υποχρέωση καταβολής του ποσού των 270€, το Δικαστήριο ορίζει την αποπληρωμή της διαφοράς που υπολείπεται μεταξύ των καταβολών που πραγματοποιήθηκαν, βάσει της διάταξης του άρθρου 5§2 του Ν. 3869/2010 και αυτών που ορίζονται με την παρούσα απόφαση κατά τις διατάξεις των άρθρων 8§2 του ίδιου νόμου, ήτοι του ποσού των 8.280€ (500€-270€=230€X36 μήνες), εντόκως μέσα σε ένα έτος από την λήξη της πενταετίας με επιτόκιο, από την λήξη των πενταετών καταβολών, αυτό των Πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά δύομισι εκατοστιαίες μονάδες, ήτοι μέσα στο χρονικό διάστημα από την 1 Μαρτίου 2019 έως την 29 Φεβρουαρίου 2020, κατ' εφαρμογή της διάταξης της παρ. 4 του άρθρ. 9 του Ν. 3869/2010, που προστέθηκε με το άρθρ. 17 παρ. 3 Ν.4161/2013».

2^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης (οι καταβολές της Προσωρινής Διαταγής ήταν υψηλότερες αυτών που ορίστηκαν με την τελική δικαστική ρύθμιση, η αίτηση υποβλήθηκε πριν τις 19-08-2015 και συζητήθηκε πριν τις 14-06-2018):

«Στην υπ' αριθμ. .../2014 προσωρινή διαταγή του Δικαστηρίου αυτού, περιελήφθη διάταξη, με την οποία υποχρεώθηκε η αιτούσα σε προσωρινές καταβολές προς την μετέχουσα 137,80€, με έναρξη ισχύος από τον Φεβρουάριο του 2014 και για τρία έτη, ήτοι έως τον Ιανουάριο του 2017. Οι προσωρινές μηνιαίες καταβολές, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 παρ.1 του Ν.4161/2013 και 5 παρ. 2 του Ν.3869/2010, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του Ν.4161/2013, σε συνδυασμό με την διάταξη

του άρθρου 2 παρ.5 της Υποπαραγράφου Α4 του Ν. 4336/2015, πρέπει να συνυπολογιστούν τόσο ως προς το χρόνο όσο και ως προς το ποσό τους σ' αυτές της πιο πάνω οριστικής ρύθμισης. Έτσι μετά το συνυπολογισμό του χρόνου των 36 μηνών των προσωρινών καταβολών, ο χρόνος της οριστικής ρύθμισης περιορίζεται σε είκοσι τέσσερις 24 μήνες και οι καταβολές της διάταξης του άρθρου 8 παρ.2 του Ν. 3869/2010, ύψους εκατό (100€), θα αρχίζουν από τον Μάρτιο του 2017 και θα λήγουν τον μήνα Φεβρουάριο του έτους 2019.

Δεδομένου ότι η αιτούσα υποχρεώθηκε με την προσωρινή διαταγή σε καταβολή ποσού 137,80€, ήτοι ποσού μεγαλύτερου από αυτό της οριστικής ρύθμισης, σημειώνεται ότι δεν τίθεται ζήτημα αναζήτησης και επιστροφής του επιπλέον καταβληθέντος κατά την διάταξη του αρθ. 904 ΑΚ, καθόσον το ποσό των 137,80€ ορίστηκε, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών δεδομένων της αιτούσας κατά την συζήτηση της προσωρινής διαταγής, δοθέντος ότι αυτή ακόμα εργαζόταν.».

3^ο Απόσπασμα κειμένου απόφασης (οι καταβολές της Προσωρινής Διαταγής ταυτίζονται με αυτές που ορίστηκαν με την τελική δικαστική ρύθμιση, η αίτηση υποβλήθηκε πριν τις 19-08-2015 και συζητήθηκε πριν τις 14-06-2018):

«Από την κατάθεση της κρινομένης αίτησης και, πιο συγκεκριμένα, από το μήνα Φεβρουάριο του έτους 2014 η αιτούσα προέβαινε σε μηνιαίες καταβολές προς την καθ' ης πιστώτριά της ύψους 160,00€, όπως αποδεικνύεται από τον προσκομιζόμενο απόσπασμα του με αριθμ. .... λογαριασμού του δανείου. Το αυτό ποσό μηνιαίων καταβολών στο στάδιο της προδικασίας ορίστηκε και με την από ....^{ης}-06-2014 Προσωρινή Διαταγή του κου Ειρηνοδίκη Πειραιά, προκειμένου να εξαιρεθεί από την εκποίηση η κύρια κατοικία της αιτούσας. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελ. εδ. της παρ. 1 του άρθρ. 5 Ν.3869/2010, ως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρ. 13 Ν.4161/2013, το ποσό αυτό πρέπει να συνυπολογιστεί στο χρονικό διάστημα των καταβολών, εν προκειμένω, του άρθρ. 9 παρ. 2 Ν.3869/2010, αλλά και, κατ' επιτρεπόμενη διορθωτική ερμηνεία (επιχ. και από το άρθρ. 19 παρ. 1 εδ. γ' Ν.4161/2013), να αφαιρεθεί από το συνολικό ποσό που θα κληθεί να καταβάλει η αιτούσα στο πλαίσιο της ανωτέρω ρύθμισης (βλ. και σε Αθ. Κρητικό «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων», εκδόσεις Σάκκουλα, 2016, σελ. 237: «συνυπολογίζεται κατά χρόνο και ποσό»). Τούτων δοθέντων, το ποσό των (160,00€ επί 39 μήνες, ήτοι από Φεβρουάριο του 2014 έως και Απρίλιο του 2017) 6.240,00€ θα αφαιρεθεί από το ποσό των 48.636,00€, που αντιστοιχεί στο 80% της αντικειμενικής αξίας των ανωτέρω ακινήτων της αιτούσας. Συνεπώς, η αιτούσα θα καταβάλει το ποσό των (48.636,00€ - 6.240,00€) 42.396,00€, σε βάθος 22 ετών, αφού ελήφθη υπόψη η ηλικία της, το είδος και ύψος των οφειλών της, η συμβατική διάρκεια του επίδικου στεγαστικού της δανείου, όπως και το χρονικό διάστημα των μηνιαίων καταβολών της αιτούσας έως την έκδοση οριστικής απόφασης επί της αίτησής της, δηλαδή 264 μηνιαίες δόσεις από 160,59€ εκάστη δόση (ήτοι: 42.396,00€ δια 264 μήνες). Σημειώνεται ότι το ανωτέρω ποσό που θα καταβάλλει η αιτούσα μηνιαίως στο πλαίσιο της ρύθμισης της παρ. 2 του άρθρ. 9 Ν.3869/2010, πέραν του ότι είναι εύλογο, είναι και

πολύ κατώτερο της μισθωτικής αξίας του ακινήτου που αποτελεί την κύρια κατοικία της.».

2) Συζητήθηκαν από τις 14-06-2018 και μετά:

ι) Αν είχαν οριστεί καταβολές συμμετρως διανεμόμενες προς τους πιστωτές από τα εισοδήματα του οφειλέτη, τότε, σύμφωνα με το άρθρ. 8 παρ. 2 εδ. 3 Ν.3869/2010, ως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρ. 61 παρ. 2 Ν.4549/2018, το οποίο, βάσει του άρθρ. 68 παρ. 8 Ν.4549/2018, εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς Δίκες, οι καταβολές αυτές συνυπολογίζονται στο ποσό, και όχι πλέον στον χρόνο, της τελικής δικαστικής ρύθμισης του άρθρ. 8 Ν.3869/2010.

Παράδειγμα: Έστω ότι κρίνεται πως ο οφειλέτης μπορεί να καταβάλλει από τα εισοδήματά του το ποσό των 300,00€ μηνιαίως (συμμέτρως διανεμόμενο στις απαιτήσεις των πιστωτών του) και για 5 έτη, ήτοι το συνολικό ποσό των (300,00€ επί 60 μήνες) 18.000,00€ για μία πενταετία.

Ο ίδιος οφειλέτης ορίστηκε, δυνάμει προσωρινής διαταγής που είχε λάβει, να καταβάλλει μηνιαίως το ποσό των 100,00€ κι έστω ότι το ποσό αυτό το κατέβαλλε για ένα έτος, ήτοι, δυνάμει προσωρινής διαταγής, κατέβαλε (100,00€ επί 12 μήνες) 1.200,00€.

Το τελευταίο αυτό ποσό των 1.200,00€ θα αφαιρεθεί από το συνολικό ποσό που ορίστηκε δυνάμει της δικαστικής απόφασης να καταβάλει ο οφειλέτης. Συνεπώς, ο οφειλέτης θα καταβάλει (18.000,00€ - 1.200,00€) 16.800,00€. Το συνολικό αυτό ποσό θα διαιρεθεί με τις δόσεις που ορίστηκαν, με αποτέλεσμα ο οφειλέτης, αντί να καταβάλλει το ποσό των 300,00€ μηνιαίως, να καταβάλλει εν τέλει το ποσό των (16.800,00€ δια 60 μήνες) 280,00€.

ιι) Αν είχαν οριστεί καταβολές για την διάσωση της κύριας κατοικίας του αιτούντος, προνομιακά προς τον εμπραγμάτως εξασφαλισμένο πιστωτή, τότε, κατά τελλολογική και διορθωτική ερμηνεία, σύμφωνη με πνεύμα του άρθρ. 61 παρ. 2 Ν.4549/2018, οι καταβολές αυτές συνυπολογίζονται στο ποσό, και όχι πλέον στον χρόνο, της τελικής δικαστικής ρύθμισης του άρθρ. 9 παρ. 2 Ν.3869/2010. Δυνατότητα συνυπολογισμού των καταβολών στη ρύθμιση του άρθρ. 8 Ν.3869/2010 δεν υφίσταται, λόγω του σύμμετρου χαρακτήρα των τελευταίων αυτών καταβολών, εν αντιθέσει με τον προνομιακό χαρακτήρα των καταβολών του άρθρ. 9 παρ. 2 Ν.3869/2010.

Παράδειγμα: Έστω ότι κρίνεται πως ο οφειλέτης θα καταβάλλει για την διάσωση της κύριας κατοικίας του το ποσό των 300,00€ μηνιαίως (προς τον εμπραγμάτως εξασφαλισμένο πιστωτή του) και για 20 έτη, ήτοι το συνολικό ποσό των (300,00€ επί 240 μήνες) 72.000,00€ για μία εικοσαετία.

Ο ίδιος οφειλέτης ορίστηκε, δυνάμει προσωρινής διαταγής που είχε λάβει, να καταβάλλει μηνιαίως το ποσό των 100,00€ για την διάσωση της κύριας κατοικίας του κι έστω ότι το ποσό αυτό το κατέβαλλε για ένα έτος, ήτοι, δυνάμει προσωρινής διαταγής, κατέβαλε (100,00€ επί 12 μήνες) 1.200,00€.

Το τελευταίο αυτό ποσό των 1.200,00€ θα αφαιρεθεί από το συνολικό ποσό που ορίστηκε δυνάμει της δικαστικής απόφασης να καταβάλει ο οφειλέτης. Συνεπώς, ο οφειλέτης θα καταβάλει (72.000,00€ - 1.200,00€) 70.800,00€. Το συνολικό αυτό ποσό θα διαιρεθεί με τις δόσεις που ορίστηκαν, με αποτέλεσμα ο οφειλέτης, αντί να καταβάλλει το ποσό των 300,00€ μηνιαίως, να καταβάλλει εν τέλει το ποσό των (70.800,00€ δια 60 μήνες) 295,00€.

B. ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΙΣ 19-08-2015 ΚΑΙ ΜΕΤΑ και

1) Συζητήθηκαν έως τις 13-06-2018:

Για τις αιτήσεις που υποβάλλονται από 19-08-2015 ορίζονται επίσης μηνιαίες καταβολές από τον Ειρηνοδίκη σε επίπεδο Προσωρινής Διαταγής, αποκλειστικά όμως πλέον από τα εισοδήματα του οφειλέτη και συμμετρως προς τους πιστωτές του. Στην προκειμένη περίπτωση οι καταβολές που πραγματοποιεί ο οφειλέτης στο πλαίσιο της προσωρινής διαταγής, πρέπει να συνυπολογίζονται στις καταβολές του άρθρ. 8 παρ. 2 Ν.3869/2010 τόσο ως προς το ύψος τους, όσο και ως προς το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αυτές πραγματοποιήθηκαν.

Σε περίπτωση που οι ανωτέρω μηνιαίες καταβολές υπολείπονται σε ποσό από αυτές που ορίστηκαν μηνιαίως με την τελική δικαστική ρύθμιση εφαρμόζεται το άρθρ. 9 παρ. 5 Ν.3869/2010, ως ίσχυε μετά την τροποποίησή του με το Ν.4336/2015 και μέχρι την εκ νέου τροποποίησή του με τον Ν. 4549/2018 (έντοκη εξόφληση μέσα σε ένα επιπλέον έτος του ποσού που υπολείπεται).

2) Συζητήθηκαν από τις 14-06-2018 και μετά:

Οι καταβολές του οφειλέτη, που ορίστηκαν δυνάμει της προσωρινής διαταγής, συνυπολογίζονται στο ποσό, και όχι πλέον στον χρόνο, της τελικής δικαστικής ρύθμισης του άρθρ. 8 Ν.3869/2010.

Παράδειγμα: Έστω ότι κρίνεται πως ο οφειλέτης μπορεί να καταβάλλει από τα εισοδήματά του το ποσό των 300,00€ μηνιαίως (συμμέτρως διανεμόμενο στις απαιτήσεις των πιστωτών του) και για 3 έτη, ήτοι το συνολικό ποσό των (300,00€ επί 36 μήνες) 10.800,00€ για μία τριετία.

Ο ίδιος οφειλέτης ορίστηκε, δυνάμει προσωρινής διαταγής που είχε λάβει, να καταβάλλει μηνιαίως το ποσό των 100,00€ κι έστω ότι το ποσό αυτό το κατέβαλλε για ένα έτος, ήτοι, δυνάμει προσωρινής διαταγής, κατέβαλε (100,00€ επί 12 μήνες) 1.200,00€.

Το τελευταίο αυτό ποσό των 1.200,00€ θα αφαιρεθεί από το συνολικό ποσό που ορίστηκε δυνάμει της δικαστικής απόφασης να καταβάλει ο οφειλέτης. Συνεπώς, ο οφειλέτης θα καταβάλει (10.800,00€ - 1.200,00€) 9.600,00€. Το συνολικό αυτό ποσό θα διαιρεθεί με τις δόσεις που ορίστηκαν, με αποτέλεσμα ο οφειλέτης, αντί να καταβάλλει το ποσό των 300,00€ μηνιαίως, να καταβάλλει εν τέλει το ποσό των (9.600,00€ δια 36 μήνες) 267,67€.

ΠΡΟΣΦΟΡΗ ΕΚΠΟΙΗΣΗ (αρθρ. 9 παρ. 1 Ν.3869/2010)

Κατά την διάταξη του άρθρ. 9 παρ. 1 Ν.3869/2010, εφόσον υπάρχει ρευστοποιήσιμη περιουσία, η εκποίηση της οποίας κρίνεται «απαραίτητη» για την ικανοποίηση των πιστωτών, ορίζεται Εκκαθαριστής, έργο του οποίου είναι η πρόσφορη εκποίησή της προς ικανοποίηση των πιστωτών.

Η εκποίηση κρίνεται απαραίτητη στις περιπτώσεις εκείνες όπου:

- αφενός μεν η συνολική οφειλή εκ των δανείων που συνήψε ο αιτών ανέρχεται σε τέτοιο ύψος, ώστε μόνο μικρό της τμήμα μπορεί να καλυφθεί στο πλαίσιο της καταβολής μηνιαίων δόσεων,

- αφετέρου δε το περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη που πρόκειται να ρευστοποιηθεί αναμένεται, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, να προκαλέσει αγοραστικό ενδιαφέρον. Τούτο το τελευταίο συμβαίνει στις περιπτώσεις εκείνες όπου ακίνητο κυριότητα του οφειλέτη είναι άρτιο και οικοδομήσιμο, βρίσκεται εντός της περιφέρειας μεγάλου Δήμου και ο οφειλέτης έχει το 100% της πλήρους κυριότητας ή, έστω, σημαντικό ποσοστό συγκυριότητας εξ αδιαιρέτου επί του ακινήτου, επειδή, σε διαφορετική περίπτωση, αφενός μεν αποτρέπονται οι υποψήφιοι ενδιαφερόμενοι, ενόψει του ότι θα γίνουν συγκύριοι επί του ακινήτου με τρίτα, άγνωστα σε αυτούς, πρόσωπα, αφετέρου δε, σε μια τέτοια περίπτωση, το εισπραχθησόμενο τίμημα, αν το ιδανικό μερίδιο επί του ακινήτου που ανήκει στον οφειλέτη εκποιηθεί, δεν θα είναι αξιόλογου ύψους.

Ως εκ τούτου, όταν τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη δεν αναμένεται να προκαλέσουν αγοραστικό ενδιαφέρον είτε να αποφέρουν κάποιο αξιόλογο τίμημα για την ικανοποίηση των πιστωτών, λαμβανομένων υπόψη και των εξόδων της διαδικασίας εκποίησης (αμοιβή Εκκαθαριστή, έξοδα δημοσιεύσεων κλπ), παρέχεται στο Δικαστήριο η ευχέρεια να τα εξαιρέσει από την εκποίηση (βλ. ΜΠρΑλεξανδρούπολης 190/2012 αδημ.). Σημειώνεται δε, εν προκειμένω, ότι δεν είναι άξιο ρευστοποίησης πεπαλαιωμένο ΙΧΕ που έχει χαμηλή, λόγω της παλαιότητός του, εμπορική αξία, εξυπηρετεί όμως τις προσωπικές ανάγκες μετακίνησης του οφειλέτη και της οικογενείας του, ενόψει του ότι το τίμημα που θα επιτευχθεί, αν, εν τέλει, το αυτοκίνητο εκποιηθεί, δεν θα φέρει κάποια σοβαρή βελτίωση στην θέση των πιστωτών (βλ. ΕιρΔράμας 85/2012, ΕιρΚόνιτσας 3/2013, ΕιρΛάρισας 65/2013, ΕιρΠειρ 462/2014 αδημ. και Κρητικός, «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων», Β' έκδοση, 2012, σελ. 206-207).

Απόσπασμα κειμένου απόφασης:

«Πρέπει να διαταχθεί, κατ' άρθρ. 9 παρ. 1 Ν.3839/10, η εκποίηση του ανήκοντος στην αιτούσα εκ κληρονομίας από τον αποβιώσαντα στις ..-02-1978 πατέρα της, όπως και δυνάμει του με αριθμ. ..../-.-1988 Συμβολαίου Δωρεάς Εν Ζωή Αγροτικού Ακινήτου της Συμβολαιογράφου Πειραιά Μαρίας Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ – ΠΟΛΥΜΕΝΕΑ, νομίμως μεταγεγραμμένου στο Βιβλίο Μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Σαλαμίνας,

τόμος ...., αριθ. ..., 50% εξ αδιαιρέτου της πλήρους κυριότητας ενός οικοπέδου επιφανείας 203 τ.μ., κατά τους τίτλους κτήσης, κειμένου στην θέση «.....» της κτηματικής περιφέρειας του Δήμου ....., και δη στην οδό ..... αριθμ. ..., επί του οποίου υπάρχει ηλεκτροδοτούμενη μονοκατοικία, επιφανείας 75,00 τ.μ., κατασκευασθείσα το έτος 1976· η δε κατά τα ανωτέρω εκποίηση κρίνεται απαραίτητη από το παρόν Δικαστήριο, αφού μπορεί να προσελκύσει το ενδιαφέρον υποψήφιων αγοραστών, ενόψει του σημαντικού ποσοστού συγκυριότητας που διαθέτει η αιτούσα επί του παραπάνω ακινήτου και της θέσης αυτού, δύναται δε να αποφέρει αξιόλογο τίμημα για την εν μέρει ικανοποίηση των καθ' ων πιστωτριών της και θα λειτουργήσει αυτοτελώς, ενόψει του ότι με το εισπραχθησόμενο τίμημα δεν τίθεται ζήτημα εξόφλησης των απαιτήσεων των καθ' ων, ώστε να επηρεαστούν οι ρυθμίσεις των μηνιαίων καταβολών της αιτούσας. Για το σκοπό αυτό πρέπει, λοιπόν, να διοριστεί Εκκαθαριστής από τον κατάλογο πραγματογνωμόνων που τηρείται στο παρόν Δικαστήριο, ενόψει του ότι οι καθ' ων πιστώτριες της αιτούσας δεν προτείνουν κάποιον, ο οποίος, αφού ειδοποιηθεί με φροντίδα του επιμελότερου των διαδίκων, θα προβεί στην ελεύθερη εκποίηση του παραπάνω αναφερόμενου ποσοστού της αιτούσας επί του ανωτέρω ακινήτου κατά τον πλέον πρόσφορο τρόπο, όπως π.χ. αγγελία στο διαδίκτυο, προσφορά σε συγγενικά πρόσωπα της αιτούσας - συγκύριους του ακινήτου ή σε ιδιοκτήτες των όμορων ακινήτων, ή, σε κάθε περίπτωση, οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο κρίνει κατά την κρίση του ο Εκκαθαριστής, με τίμημα όχι κατώτερο των 12.000,00€, το οποίο (τίμημα) είτε θα καταβληθεί εφάπαξ, με την υπογραφή του μεταβιβαστικού συμβολαίου, είτε τούτο θα αποτελέσει προϊόν δανείου από πιστωτικό ίδρυμα με διασφαλισμένους όρους είτε, τέλος, με την πίστωση του τιμήματος υπό τον όρο της διαλυτικής αίρεσης μεταβίβασης της κυριότητας μέχρι την εξόφληση αυτού (τιμήματος). Επίσης, ο εν λόγω Εκκαθαριστής, κατ' αναλογική εφαρμογή του άρθρ. 9 ΠτωχΚ, πρέπει να επιμεληθεί την καταχώρηση της παρούσας απόφασης στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο, μόνον όμως στην περίπτωση που η καταχώρηση αυτή είναι εφικτή, καθώς η αιτούσα δεν προσκόμισε απόσπασμα Κτηματολογικού Διαγράμματος, ώστε να αναφέρεται ο Κ.Α.Ε.Κ. του συγκεκριμένου ακινήτου και να συμπεριληφθεί αυτός στην παρούσα απόφαση. Περαιτέρω, κατ' αναλογική εφαρμογή των αναφερομένων παρακάτω διατάξεων του ΠτωχΚ, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρ. 15 Ν.3869/2010, και σε περίπτωση ανεύρεσης αγοραστή, ο οποίος θα προσφέρει το παραπάνω τίμημα και θα δύναται να τηρήσει τους προαναφερόμενους όρους ως προς την καταβολή του, ο Εκκαθαριστής θα καταρτίσει το σχετικό συμβόλαιο μεταβίβασης. Εξάλλου, ο Εκκαθαριστής θα επιδώσει στο Δημόσιο και τον ΕΦΚΑ είκοσι (20) ημέρες τουλάχιστον πριν την κατάρτιση του παρακάτω αναφερόμενου Πίνακα Διανομής ανακοίνωση, αναφέροντας ότι εκποιήθηκε ακίνητο της συγκεκριμένης οφειλέτιδος και ότι εντός 20 ημερών από την επίδοση θα συνταχθεί ο Πίνακας Διανομής, ο οποίος στη συνέχεια θα τοιχοκολληθεί στο Ειρηνοδικείο και θα δημοσιευτεί ανακοίνωση περί της σύνταξής του στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών. Περαιτέρω, μόλις ο Εκκαθαριστής προβεί στη σύνταξη του Πίνακα Διανομής σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρ. 9 παρ. 1 τελ. εδ. Ν.3869/2010 και τις διατάξεις του ΚΠολΔ (άρθρ. 975 - 978 και 1007 ΚΠολΔ), και δοθέντος ότι και ο ίδιος δικαιούται να λάβει αντιμισθία, η οποία θα αφαιρεθεί από το διανεμόμενο ποσό (βλ. και άρθρ. 81 ΠτωχΚ), ο Πίνακας αυτός θα

τοιχοκολληθεί στο παρόν Ειρηνοδικείο και θα δημοσιευθεί στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών ανακοίνωση περί της σύνταξης του Πίνακα Διανομής με τη ρητή υπόμνηση ότι παρέχεται δικαίωμα άσκησης ανακοπής κατά του ανωτέρω Πίνακα σε οποιονδήποτε δικαιολογεί έννομο συμφέρον, εντός 10 ημερών από την επομένη της ανωτέρω δημοσίευσης. Στη συνέχεια, αφού παρέλθει η παραπάνω αναφερόμενη προθεσμία, ο Εκκαθαριστής θα προβεί στην διανομή του ποσού, εφόσον, βέβαια, δεν ασκηθούν ανακοπές».

Για τις περιπτώσεις **ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ** της αίτησης, βλ. σελ. 9-14, 18-21 και 23-25.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Με την ορθή ταξινόμηση και τη μελέτη του αποδεικτικού υλικού μπορεί να γίνει και ορθή εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3869/2010, ώστε να υπάγονται στις ρυθμίσεις του ανωτέρω Νόμου οι καλόπιστοι οφειλέτες που ο σχεδιασμός των οικονομικών τους ανατράπηκε πλήρως εξ αιτίας αιφνίδιων γεγονότων, αλλά και να βρίσκονται εκτός των ρυθμίσεων του τα φυσικά εκείνα πρόσωπα που καταφανώς δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του.

Πειραιάς, 27-06-2018

Για το Συνέδριο της Ε.Σ.Δι με θέμα:

«Οι Ειρηνοδίκες ως Λειτουργοί της Δικαιοσύνης»

περιόδου από 26^{ης}-29^η Ιουνίου 2018

Ιάκωβος Γ. Απέργης

Ειρηνοδίκης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1) Εφαρμογή άρθρ. 4 παρ. 5α Ν.3869/2010

Α' εκδοχή: (απαγόρευση καταδιωκτικών μέτρων μέχρι τη συζήτηση της προσωρινής διαταγής)

ΤΟ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟ .....

Αποτελούμενο από τ...ν Ειρηνοδίκη .....,

αφού έλαβε υπόψη: α) την διάταξη του άρθρ. 4 παρ. 5α Ν.3869/2010, η οποία προστέθηκε με το άρθρ. 58 παρ. 4 Ν.4549/2018, β) την από .....-.....-201... σημείωση της γραμματείας στον φάκελο που ανοίχθηκε επί της με αριθμ. καταθ. ....-/.....-.....-2017 αίτησης και γ) τα συνυποβαλλόμενα με την ανωτέρω αίτηση έγγραφα, ώστε να εξεταστεί τυχόν συνδρομή εμπορικής ιδιότητας τ... αιτού..... οφειλέτ..... ,

προσωρινά και μέχρι την ημέρα επικύρωσης του προδικαστικού συμβιβασμού ή συζήτησης του αιτήματος χορήγησης προσωρινής διαταγής

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΙ την λήψη καταδιωκτικών μέτρων κατά τ... αιτού..... αναφορικά με τις απαιτήσεις των πιστωτ... που έχουν περιληφθεί στην αίτηση, καθώς επίσης και τη μεταβολή της πραγματικής και νομικής κατάστασης της περιουσίας τ.... .

....., ...-.....-2018

... ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΗΣ

Β' εκδοχή: (μη απαγόρευση καταδιωκτικών μέτρων μέχρι τη συζήτηση της προσωρινής διαταγής)

ΤΟ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟ .....

Αποτελούμενο από τ...ν Ειρηνοδίκη .....,

αφού έλαβε υπόψη: α) την διάταξη του άρθρ. 4 παρ. 5α Ν.3869/2010, η οποία προστέθηκε με το άρθρ. 58 παρ. 4 Ν.4549/2018, β) την από .....-.....-201... σημείωση της γραμματείας στον φάκελο που ανοίχθηκε επί της με αριθμ. καταθ. ....-/.....-.....-2017 αίτησης και γ) τα συνυποβαλλόμενα με την ανωτέρω αίτηση έγγραφα, ώστε να εξεταστεί τυχόν συνδρομή εμπορικής ιδιότητας του αιτού..... οφειλέτ.....

ΑΠΕΧΕΙ από την έκδοση διαταγής περί απαγόρευσης λήψης καταδιωκτικών μέτρων κατά τ... αιτού..... μέχρι τη συζήτηση του αιτήματος χορήγησης προσωρινής διαταγής, αναφορικά με την ανωτέρω αίτηση.

....., ...-.....-2018

..... ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΗΣ

**2) Διορισμός πραγματογνώμονα - πιστοποιημένου εκτιμητή
κατ' άρθρ. 9 παρ. 2α Ν.3869/2010**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟ .....

Αριθμός πράξης ...../ 201...

... Ειρηνοδίκης .....

Έχοντας υπόψη:

1) την διάταξη της παρ. 2α του άρθρ. 9 Ν.3869/2010, όπως αυτή προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρ. 62 Ν.4549/2018 και η οποία εφαρμόζεται και για τις εκκρεμείς δίκες, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρ. 68 Ν.4549/2018,

2) την με αριθμ. ....-/.....-.....-201.... αίτηση τ..... του ....., κατοίκου ....., επί της οδού ..... αριθμ. ...., με ΑΦΜ ....., περί διορισμού πιστοποιημένου εκτιμητή, σε συνδυασμό με τη με αριθμ. ..../.....-...../201.... αίτηση που υποβλήθηκε στην γραμματεία του παρόντος Δικαστηρίου

ΔΙΟΡΙΖΕΙ

ως πραγματογνώμονα από το Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών τ...v ..... του ....., κάτοικο ....., επί της οδού ....., αριθμ. ...., τηλ. ...., προκειμένου να συντάξει έκθεση αναφορικά με την εμπορική αξία του ακινήτου, το οποίο περιγράφεται στη με αριθμ. ..../201.... αίτηση και αναφέρεται ως κύρια κατοικία τ..... αιτού.....

....., ...-.....-201...

..... Ειρηνοδίκης